

AŽURIRANE TABLICE/GRAFIKONI ZA 2019./2020. GODINU
KNJIGE:
BLAŽIĆ, H:
USPOREDNI POREZNI SUSTAVI – OPOREZIVANJE DOHOTKA I DOBITI

Nadopuna za web stranicu kolegija

Usporedni porezni sustavi

Diplomski studij, 1. i 2. godina

- tablice su označene istim rednim brojem kao u knjizi, s dodatnom oznakom „5“ što označava peto objavljeno ažuriranje; ranija ažuriranja (za prethodne godine) dijeljena studentima tijekom predavanja
- tablice označene istim rednim brojem kao u knjizi, s dodatnom oznakom „1“ označavaju prvo objavljeno ažuriranje (2009.g.) i nisu ažurirane od tada; ažurirani podaci u navedenim tablicama spominju se na predavanjima
- tablice sa oznakom „3“ također nisu ažurirane, ali se detaljan pregled podataka daje na nastavi, ali ne u tabličnom obliku
- dio materijala koji se odnosi na **Oporezivanje radne snage: međunarodna usporedba** ne nalaze se u tom obliku u knjizi, ali sadržajno odgovaraju originalnoj tablici i grafikonu u knjizi.

Tablica 8.1. : Porezno izuzete kamate i kapitalni dobiti u tranzicijskim državama u 2009.¹

Dohoci	Kamate	Kapitalni dobiti
Albanija	-	-
BiH	Državne obveznice, štedni, depoziti i tekući računi	-
Bugarska	Štedni računi kod banaka iz Bug. ili EEA, državni vrijed. papiri, drž. zajmovi i zajmovi garantirani od strane države, korporacijske obveznice	Dionice koje kotiraju na bugarskoj burzi ili u EEA
Crna Gora		Svi kapitalni dobiti
Češka	-	Pokretnine, nekretnine (>5g, vlastiti dom>2g.)
Estonija	Primljene kamate kreditnih institucija iz Estonije i EEA ili EEA podružnica kreditnih institucija izvan EEA.	Prodaja dionica vezana za reorganizaciju, vlastiti dom, restitucija i privatizacija; kolibe ili vrtno kuće (>2 g), pokretnine
HRVATSKA	Štedni i tekući računi kod banaka i drugih štednih institucija i štednih zadruga, vrijednosni papiri	Svi, ali nekretnine koje nisu vlastiti dom i vlasnička prava (>3 g)
Latvija	Depoziti i investicije kod kreditnih institucija ili kreditnih zadruga registriranih u Latviji i EEA,	Svi, nekretnine (>1 g)
Litva	Državni i municipalni vrijednosni papiri, štedni programi regulirani od strane države, bankovni depoziti i oni kod ostalih štednih institucija, neki zajmovi i vrijednosni papiri ²	Stanovi/kuće i pripadajuća zemljišta u Litvi ili EEA (vlastiti dom >2g ili reinvestiranje), ostale nekretnine i registrirane pokretnine (>3g.), dionice (>1g.) ³ , ostali kap.dobici samo ako su ispod određenog limita
Mađarska	-	Nekretnine u određene uvjete ili prodaju radi odlaska u starački dom
Makedonija	-	Nekretnine (>3 g.)
Poljska	- ⁴	Nekretnine (ako je dobitak u 2 g. reinvestiran u nekretninu) u Poljskoj odnosno EEA ili Švicarskoj
Rumunjska	Depoziti po viđenju, terminski depoziti i tekući računi, državne i municipalne obveznice, stambena štednja, investicijski fondovi	Pokretnine (na nekretnine se umjesto poreza na kapitalnu dobit plaća od 2007. transferni porez), državne i municipalne obveznice, samo u 2009: svi vrij. Papiri

		kojima se trguje na rumunjskoj burzi
Slovačka	-	Vlastiti dom (>2 g.), ostale nekretnine (> 5 g.), pokretnine, dionice i ostali vrijednosni papiri do iznosa od 5x egzistencijalnog minimuma
Slovenija	Bankovni depoziti (do 1.000 EUR)	Nekretnine (vlastiti dom >3 g. i kupljenih prije 2002.), svi ostali jako dugoročni kapitalni dobiti ⁵
Srbija	Štednja u domaćoj valuti i državne obveznice	Dobici reinvestirani u dom poreznog obveznika, imovina kupljena prije 2004., imovina prodana rođacima, samo u 2009: svi vrijednosni papiri

¹ Ovaj prikaz ne obuhvaća osiguranja štednog tipa (mirovinsko, životno); godine u zagradama označavaju minimalno razdoblje posjedovanja imovine da bi se ostvarilo porezno izuzeće oporezivanja kapitalne dobiti.

² Kamate na zajmove ako otplata zajma ne počinje ranije od 366 dana nakon njegova odobravanja (osim za zajmove dioničarima ili uposlenicima s kamatom iznad tržišne) i kamate na vrijednosne papire ukoliko se otplaćuju ne ranije od 366 dana nakon njihova izdavanja (osim vrijednosnih papira izdanih od strane poslodavca primatelja koji nose kamatu veću nego onu na slične vrijednosne papire).

³ Izuzeti su dobiti od dionica kupljenih prije 1999., te dobiti od ostalih dionica prodanih ne ranije od 366 dana prije kupnje ako porezni obveznik nije posjedovao više od 10% kapitala tog poslovnog subjekta u bilo koje vrijeme za vrijeme trogodišnjeg razdoblja do kraja porezne godine u kojoj je imao dionice.

⁴ Izuzeće ukinuto 2002., još uvijek na snazi za oročene bankovne štedne račune, državne (uključujući i municipalne) obveznice i udjele u investicijskim fondovima ostvarene/kupljene prije 2001.

⁵ 20% poreza po odbitku za oporezive kapitalne dobitke smanjuje se za 5% za svakih 5 godina posjedovanja imovine, što znači da imamo i izuzeće za sve dugoročne kapitalne dobitke (iznad 20 godina).

Izvor: IBFD, 2009, listopad/studeni (obradila autorica)

Tablica 9.5: Dualni porez na dohodak u nordijskim državama 2019.

	Norveška	Finska	Švedska	Danska
% poreza na dohodak: ¹ - od kapitala - od rada	22(prije24,25,27, 28) 22(prije...– 38,4 ²	30 i 34 (prije 32 i 33) ³ (16,5 - 22,25) - (47,75-53,5) ⁴	30 φ32,19-57,19 ⁵	(33,8-37,5)- (39,1- 42,18) ⁶ Ranije 41,6 Dodatne veće marginalne stope za dohodak od dionica.
Stopa poreza na dobit	22, prije24, 25, 27 i 28	20, prije 24,5 i 26	21, prije više stope, kasnije niže	22, prije 23,4, 24,5 i 25
Ublažavanje/ukidanje dvostrukog oporezivanja dividendi	Ukidanje za normalnu % dobiti	Kotirane kompanije: ublažavanje; nekotirane: uglavnom ukidanje	NE – klasični sustav	Ublažavanje
Ublažavanje/ukidanje dv. oporeziv. kapitalnog dobitka od dionica	Ukidanje za normalnu % dobiti	Ne, ali ukidanje za <1.000 EUR	NE	NE
Vlastiti dom:oporezov.: -imputirana najamnina -kapitalni dobitak	NE od '05 Nema pod.	NE NE	NE Odgoda ili 2/3	NE NE

Nestandardne olakšice poreza na dohodak	Opsežne	Opsežne	Opsežne	Opsežne
Porez na neto bogatstvo	DA	Ukinut 2006.	Ukinut07/08	NE

Izvor: IBFD, 2019, listopad/studeni (obradila autorica)

¹Uključuje i lokalne poreze (koji su značajni u nordijskim državama)

²Zajednički nacionalni i lokalni porez na dohodak od rada i kapitala po proporcionalnoj stopi od 22%. Dodatni nacionalni porez na dohodak od rada po progresivnoj stopi primjenjuje se na bruto osnovicu, tj. na dohodak od rada bez umanjenja za standardne i nestandardne olakšice.

³Do 2012. **dohodak od kapitala** se oporezivao po **proporcionalnoj stopi od 28%**, nakon toga su uvedene stope od 30 i 32, te je 2015. gornja stopa povećana na 33%, a od 2016. na 34%

⁴ Na dohodak od rada primjenjuje se nacionalni porez po progresivnoj stopi od 6 -31,25 (uz nulti prvi razred odnosno izuzeće za najniže dohotke), te dodatni lokalni porez na dohodak od rada po proporcionalnoj stopi - stopa varira prema lokalnim jedinicama od 16,5 – 22,5 % (za Helsinki, npr., iznosi 18%).

⁵Nacionalni porez na dohodak od kapitala po proporcionalnoj stopi, a na dohodak od rada po progresivnoj (s nultim razredom, tj. 0, 20 i 25%). Dodatni lokalni porez na dohodak varira prema lokalnim jedinicama (npr. Štokholm 29.89%), - u prosjeku iznosi 32,19% (to je i najniža stopa za dohodak od rada s obzirom na nulti prvi razred nacionalnog poreza). Prosjek korišten kod izračuna u tablici.

⁶Dohodak od rada i dohodak od kapitala (s izuzetkom dohotka od dionica: dividendi i kapitalnih dobitaka) oporezuju se progresivnim stopama nacionalnog poreza: 12,13 (porast od prethodnih 6,38, 8,08 i 10,9 koji se planira nastaviti i u budućnosti) i 15% - osnovica za posljednju stopu uvećava se za neke doprinose mirovinskog osiguranja. Osim njih primjenjuju se i ostali proporcionalni porezi. 2019. ukinut je nacionalni prirez, koji se u Danskoj zove «zdravstveni doprinos». Municipalni porez na dohodak varira prema lokalnim jedinicama od 22,5 do 27,8% (Kopenhagen-23,8%). Zajedno s zdravstvenim doprinosom prosječno opterećenje iznosi 24,93%. Dohodak od dionica oporezovan je po višim stopama od onih nacionalnog poreza na dohodak (27 and 42).

Tablica 10.5: Flat tax u nekim tranzicijskim državama (2019)

	God. uvođenja	Stopa (%)	Osnovna osobna olakšica	Izuzeti dohoci od kapitala	Doprinosi posloprimacaodbitni	Nestandardne porezne olakšice	Stopa poreza na dobit (%)
BIH: Fed.	2009	10	Odbitak	Dividende, većina kamata	DA	Neke	10
Bjelorusi-ja	2009	13 (16 za samostalnu djelatnost)	Odbitak (ne za visoke dohotke)	Neke kamate, kapitalni dobiti od nekretnina	?	Neke	18 (2013.:24, 2012.:18; ranije 24)
Bugarska	2008	10 (15 za samost. djel.)	-	Neke kamate, neki kapitalni dobiti	DA	Mnoge	10
Češka	2008	15 + 7% prireza na visoke doh. od rada	Porezni kredit (wastable)	Samo dugoročni kapitalni dobiti od nekretnina	NE	Neke	19
Estonija	1994	20 (21 prije 2015.)	Odbitak – pada s rastom dohotka i ukida se za visoke	Dividende, neki kapitalni dobiti	Nema ih (samo doprinosi poslodavca)	Mnoge	20 (prije'15. 12), samo za raspoređ.dobit
Gruzija	2005	20 (5 za najamnine i kapitalne dobitke)	- (2013/14 odbitak samo za niske dohotke)	Dugoročni kapitalni dobiti od nekretnina, neke kamate	Nema nikakvih doprinosa	-	15
Mađarska	2011	15 (16 prije 2016.)	- (prije: por.kredit)	-	?	Neke - Porezni krediti zamijenjeni transferima	9 (prije 2017. 10 i 19)
Crna Gora	2007	9 (+ 11 - privremeno za više plaće –ukinuto'18.)	-	-	NE?	-	9
Rumunj-ska	2005	10 (16 prije 2018.)	Odbitak samo za plaće – pada s rastom plaće i ukida se za visoke	Neki kapitalni dobiti, neke kamate	DA	Neke	16 (niže stope za mikro pod.)

Rusija	2001	13	-	Većina kamata, neki kapitalni dobiti i div.	Nema doprinosa posloprimaca	Mnoge	20
Ukrajina	2004-2011 i opet 2016-	18 (do 2011.: 15 i 20; prije 15, i još prije 13)	Odbitak samo za niske dohotke od rada	Državne obveznice, dividende isplaćene kao dio kapitalnih dobitaka	Nema doprinosa posloprimaca?	Mnoge	18

ZEMLJE KOJE SU UKINULE FLAT TAX:

Albanija	2008-2014	10 (od 2014.: 0, 13 i 23)	-			
Slovačka	2004-2013	19 (od 2013.: 19 i 25)				
Srbija	2003-2006	10 (od 2007.: 10 i 15)	Osobni odbitak od 3 prosječne plaće			
Latvija	1995-2017	23 za dohodak od rada ('14. 24 '16. 22) +10.5 poreza solidarnosti za visoke dohotke, 10 za neke dohotke od kapitala, 15 za kapitalnu dobit (od 2018: 20, 23 i 31.4)	Odbitak - s rastom doh. pada i ukida se			
Litva	1994-2019	15 (progresivno 5-15 na doh. od samostalne djelatnosti)	Odbitak samo za plaće – pada s rastom plaće i ukida se za visoke			
Sj.Makedonija	2007-2019	10	Odbitak za plaće i mirovine			

Tablica 11.5: Porezne stope za dohodak od (nesamostalnog) rada u EU15 2019.

	Stope (u%)	Σ Max.
Austrija	0, 25, 35, 42, 48, 50, 55 (2016.dodana najv.% - do 2020).	55
Belgija	25, 40, 45, 50 (+regionalni prirez na 25% poreza od 0.33 i lokalni prirez 0-80; φ7-7.5)	φ 53.2
Danska	11.13 (prije <), 15 + (nacionalni prirez („zdravstveni doprinos“) - ukinut)) +lokalni porez φ 24,9). U Danskoj se dodaje i doprinos , koji se službeno smatra porezom – ovdje nije obuhvaćeno (smatra se SSC)	φ39.93 <
Finska	0, 6, 17.25, 21.25, 31.25 (dodano 2013.) (+ lokalni porez 16.5-22.25 >)	φ 51.1
Francuska	0, 14, 30, 41, 45 (dodano 2013. (+ od 2011: 3% i 4% izuzetni doprinos za visoke dohotke + socijalni porezi Σ9,7%>; obračunavaju se na <osnovicu, djelomično odbitni)	51.5
Njemačka	0, 14, 23.97, 42, 45 – složene tablice za granične stope (+5.5 prirez solidarnosti)	47.5
Grčka	22, 29, 37, 45 (2016. povećana i zadnja stopa) (+od 2011: doprinos solidarnosti: progresivan: 0-10; prije 2016: 0-8,prije 2015. 0-4)	55
Irska	20, 40 (prije 2016. 2. stopa 41) (+ socijalna naknada (bivši namet na dohodak): 0,5-8 (promjena stopa i zadnja povećana 2016.)	48
Italija	23, 27, 38, 41, 43(+regionalni prirez 1,23– 3.33 (2.33 do 2014) > + lokalni prirez 0-0.9) (+ 2012-2016: 3% prireza za najviše doh.	47.2
Luksemburg	0, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 39, 40	45.78

	(dodano 2013.), 41, 42 (dodano 2017.) + 7 i 9 (u 2012. 4 i 6) prireza za zapošljavanje	
Nizozemska	36.65, 38.1 , 51.75 (prve 2 stope uključuju doprinos za nacionalno socijalno osiguranje)	52
Portugal	14.50, 23, 28.5, 35, 37, 45, 48 – 2016. smanjenje stopa , ali 2018.. opet povećanje tj. dodane najviše (+ specijalna stopa od 60% na neopravdano povećanje bogatstva > 100.000 EUR- nije tu obuhvaćena) + 2012./2013. prerez (porez solidarnosti) koji plaćaju samo viši dohoci od 2.5% i 5% + (1–3,5% (progr.) izvanrednog prireza (2013.–2018.))	53>
Španjolska	19, 24, 30, 37, 45 (2015. stope blago povećane pa onda 2016. blago smanjene), (dodatni prirezi ukinuti 2015)	43.5
Švedska	0, 20, 25 (+ lokalni porez - ϕ 32.19%)	ϕ 57.12
UK	20, 40, 45 (uslijed krize stopa bila povećana na 50, a 2013. smanjena na 45 – izlazak iz krize)	45

* Podaci u zagradama uključuju različite lokalne, regionalne i ostale proporcionalne poreze na dohodak/prireze u rasponu («od-do» odnosno prosjeku « ϕ »); podatak u zadnjem stupcu je ukupna najviša službena (statutarna) marginalna stopa poreza na dohodak iz različitih izvora; crveno označeni podaci/promjene u smjeru povećanja stopa, najčešće kao reakcija na ekonomsku krizu i objašnjeni: kriza je često rezultirala povećanjem progresivnosti u smislu dodavanja najviše stope ili povećanja broja stopa ili uvođenja dodatnog poreza za više dohotke; zeleno označena promjene u smjeru smanjenja stopa (često u smjeru poništenja/ublažavanja prethodno navedenih povezanih s krizom)

Izvor: IBFD: Tax Research Platform; 2019, EC: Taxation trends in the EU, 2018; OECD Tax Database, 2018

Tablica 12.5: Porezne stope za dohodak od (nesamostalnog) rada u EU 13 i državama regije 2019.

	Stope (%)
Albanija	0, 13, 23 (prije 2014. 10)
BiH	10
Bugarska	10
Crna Gora	9 (i 11 privremeno, 2018. ukinuto)
Češka	15 (+ 7% prireza na visoke doh. od rada)
Estonija	20 (21 prije 2015.)
HRVATSKA	24 i 36 (+ lok. prirez) (prije 2017: 12, 25, 40 (+ lok. porez)
Kosovo	0, 4, 8, 10
Latvija	20, 23 i 31.4 (do 2018: 23; 2014.: 24, 2012.: 25, ranije 26)
Litva	20, 27 (prije 2019. 15)
Mađarska	15 (16 od 2011, prije više stopa)
Makedonija	10
Poljska	18, 32 + 4% poreza solidarnosti na visoke dohotke
Rumunjska	10 (16 prije 2018)
Slovačka	19 i 25 (prije 2013: 19)
Slovenija	16, 27, 34, 39, (niže stope od 2017), 50 (dodano 2013.)
Srbija	(Izuzeće: čak 3xØplaće) 10, 15

Izvor: IBFD, 2019. (obradila autorica)

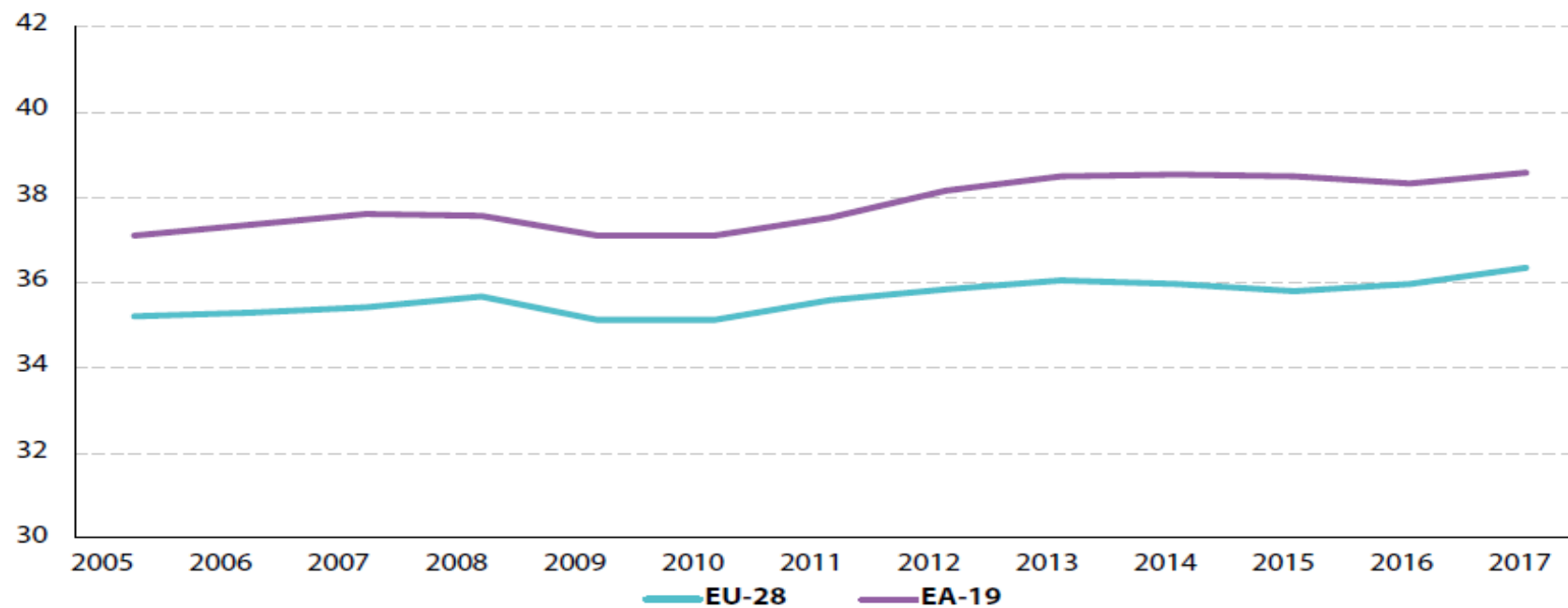
Napomena: Isto kao u prethodnoj tablici

- Reforma još od sredine 80-tih → :
širenje osnovice + < **najviših marginalnih %**
- razvijene zemlje → srednje razvijene zemlje → nerazvijene z.
- uzorak 189 zemalja: **Φ najviša marg. %:**
1981 → 2005: **62 → 36**

Oporezivanje radne snage: Međunarodna usporedba

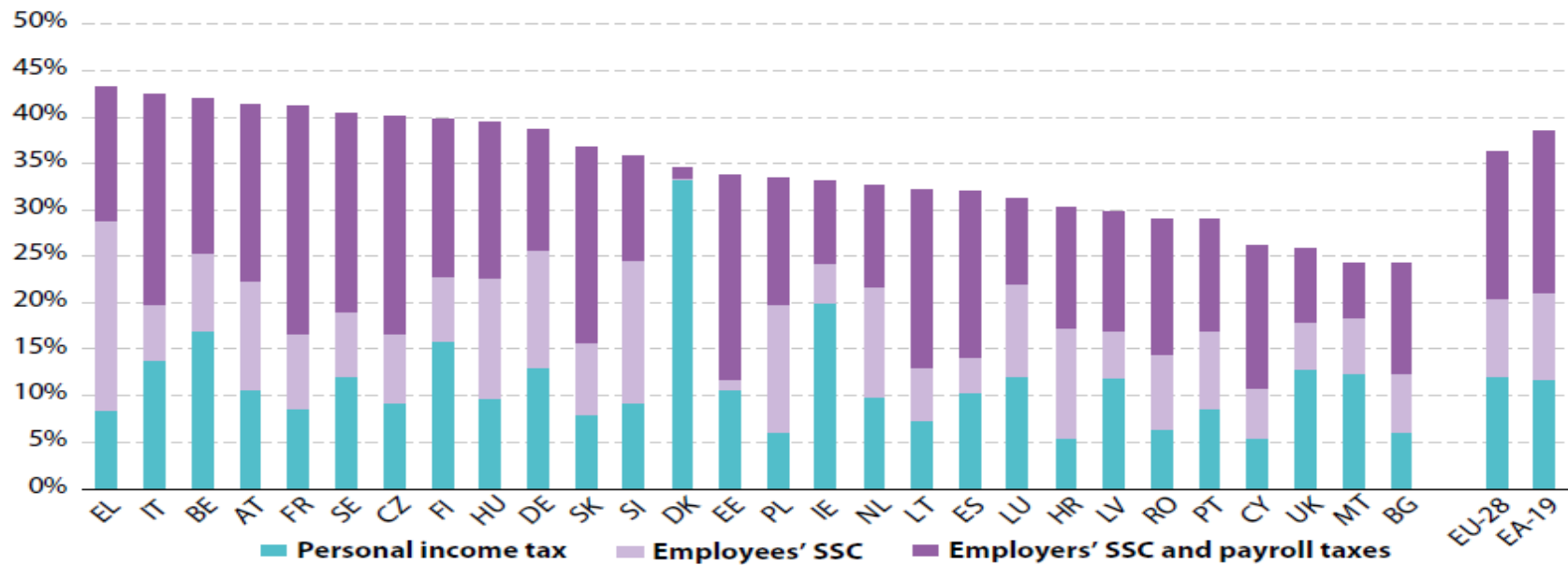
Graph 12: Implicit tax rate on labour, 2005-2017

(%, base-weighted averages)

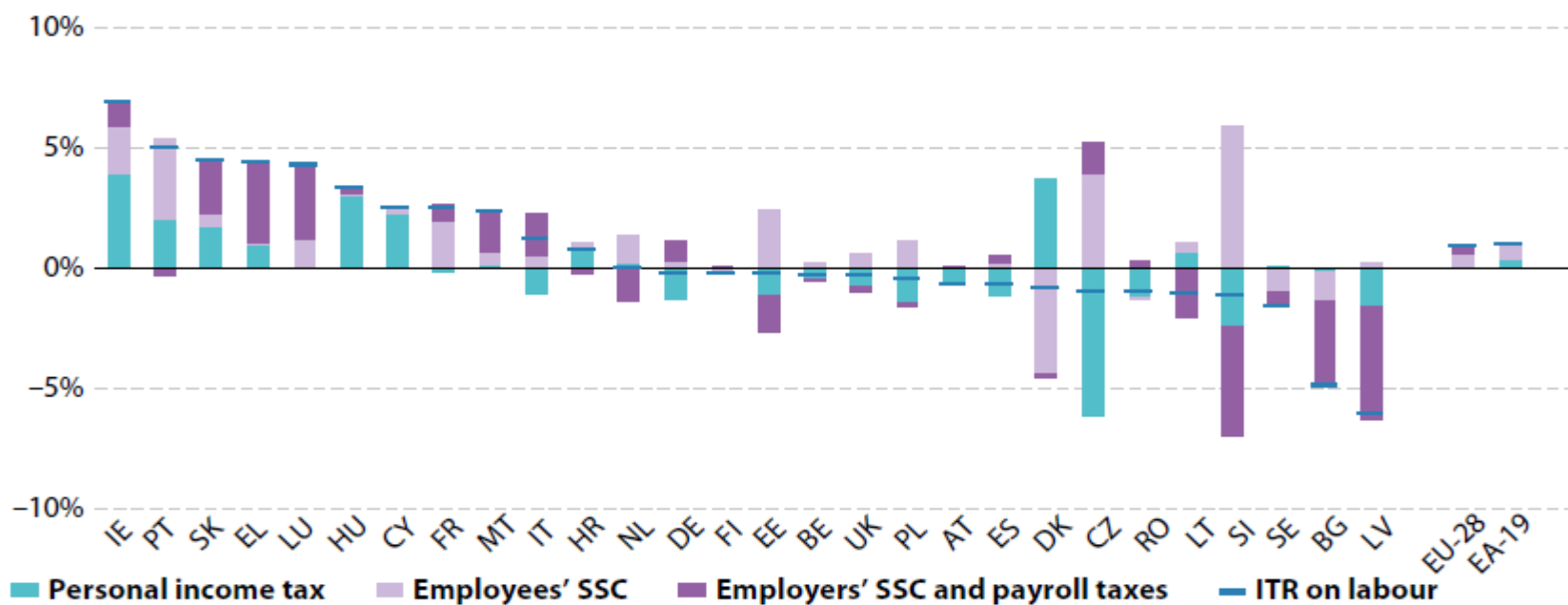
Graph 13: Composition of the implicit tax rate on labour, 2017

(%)

Source: DG Taxation and Customs Union, based on Eurostat data.

Graph 14: Evolution of the composition of the implicit tax rate on labour, 2007-2017
 (differences in percentage points)

Source: DG Taxation and Customs Union, based on Eurostat data.

Evolution of the average tax wedge on labour income in the OECD between 2000 and 2018
Average tax wedge for a single person without children earning 100% of the average wage

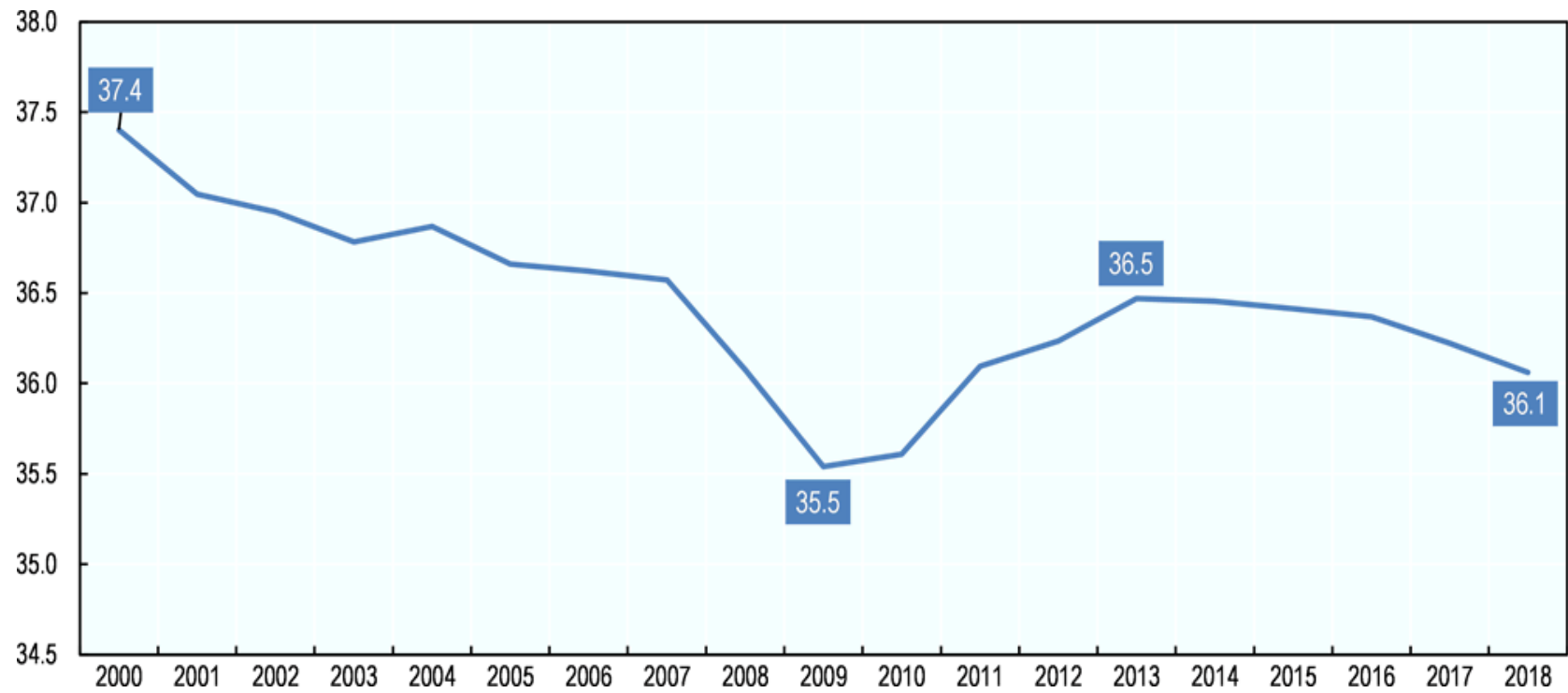

FIGURE 3. OECD TAX WEDGES SINCE 2000

For three household types, as % of labour costs

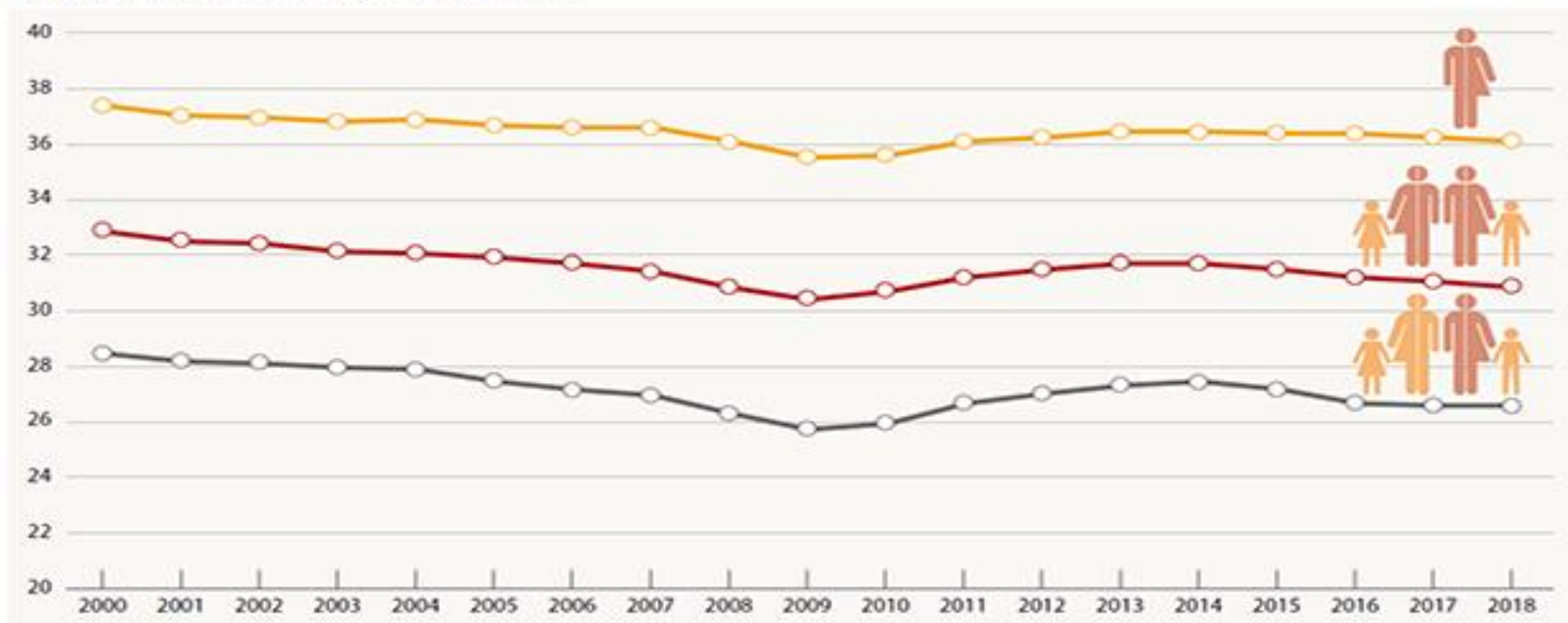
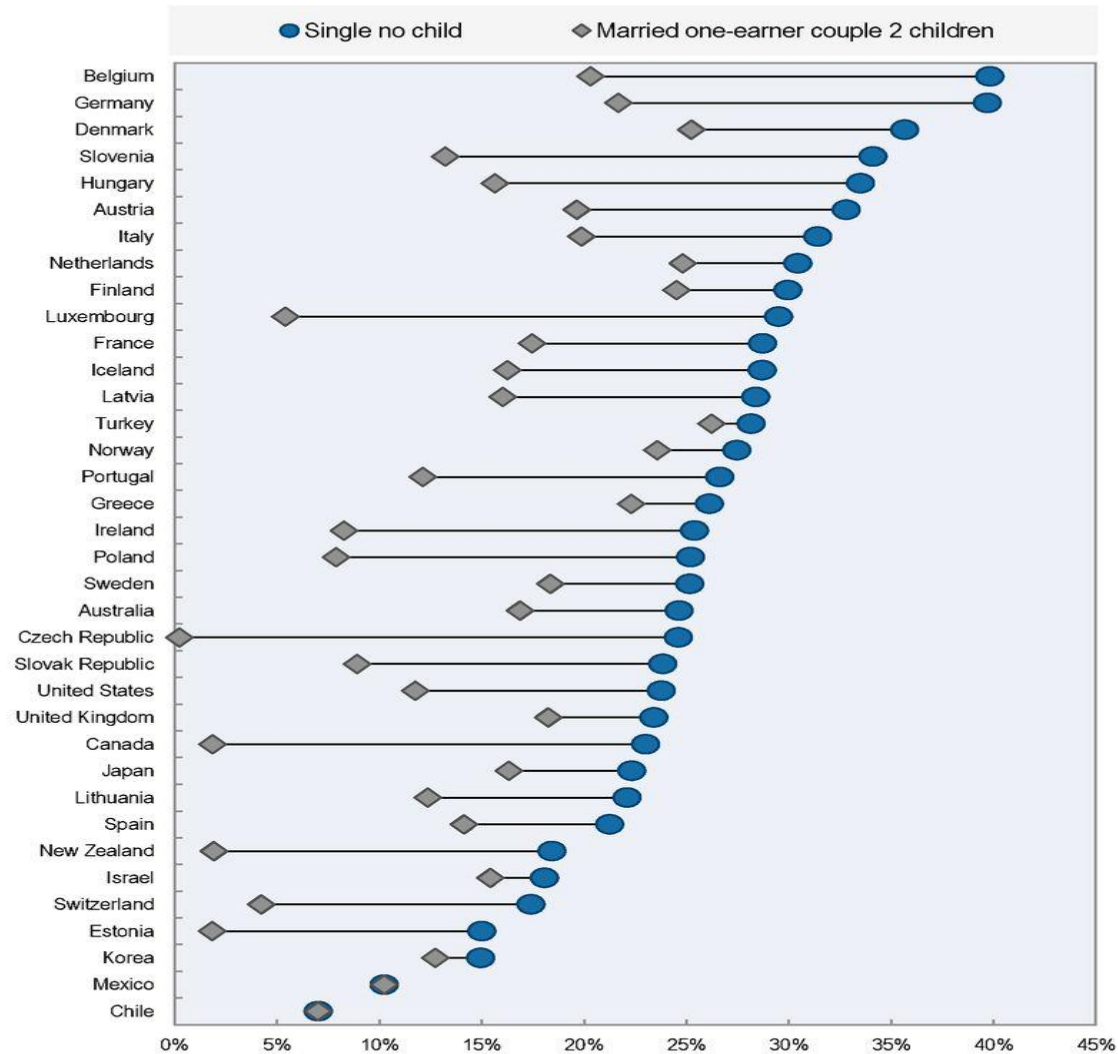

Figure 1.3. Income tax plus employee contributions less cash benefits, 2018

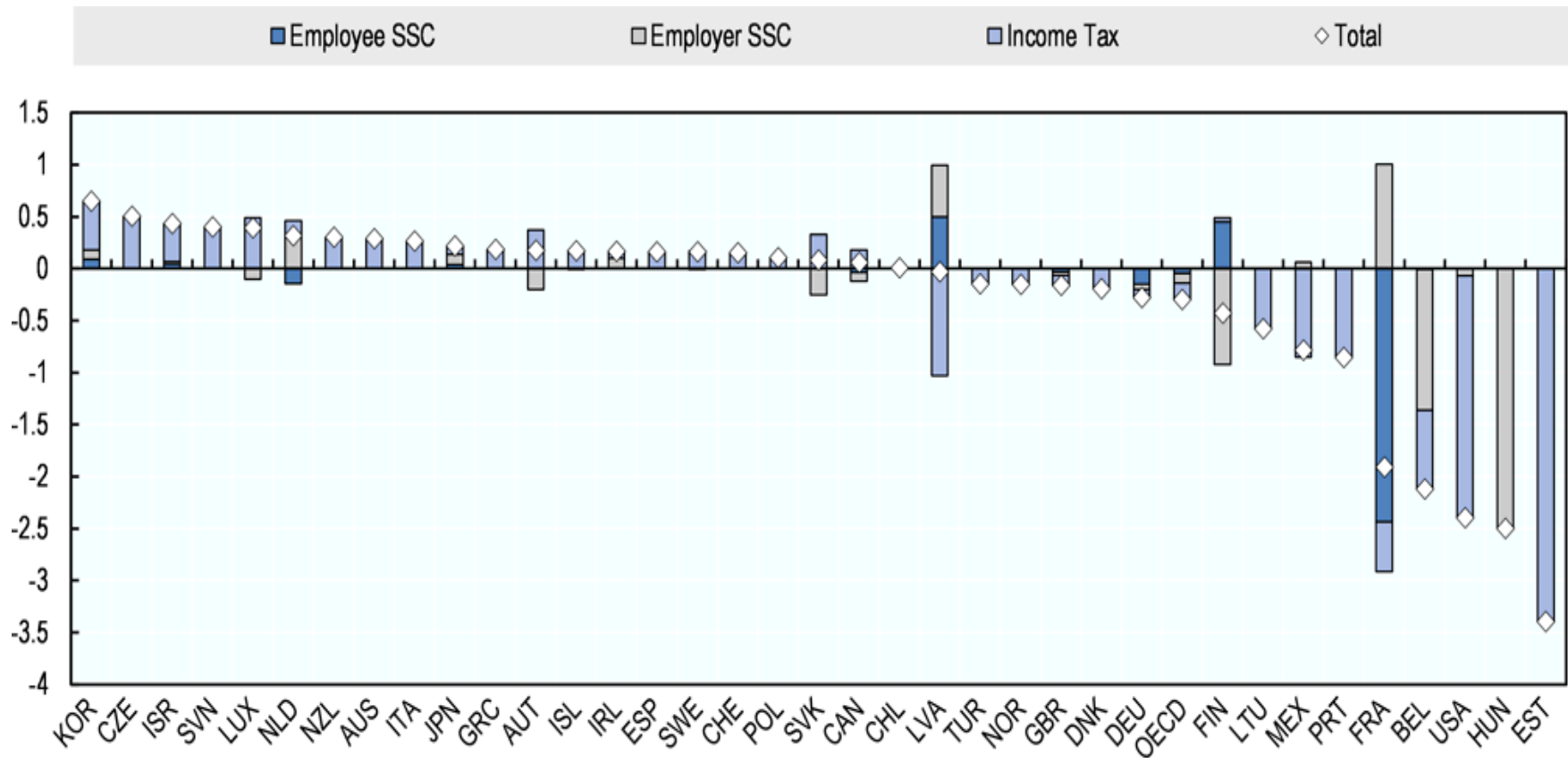
As % of gross wage earnings, by single and one-earner couple taxpayers

Notes: Countries ranked by decreasing rates for single taxpayer without children.
Household types: a single individual without children and earnings at the average wage level and a one earner married couple with two children and earnings at the average wage level.

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888933922745>

Change in tax wedges and its components across OECD countries between 2017 and 2018
 Percentage point changes

Graph 15: Tax wedges for a single worker with 50 % (and 67 %) of average earnings, no children, 2017
 (% of total labour costs)

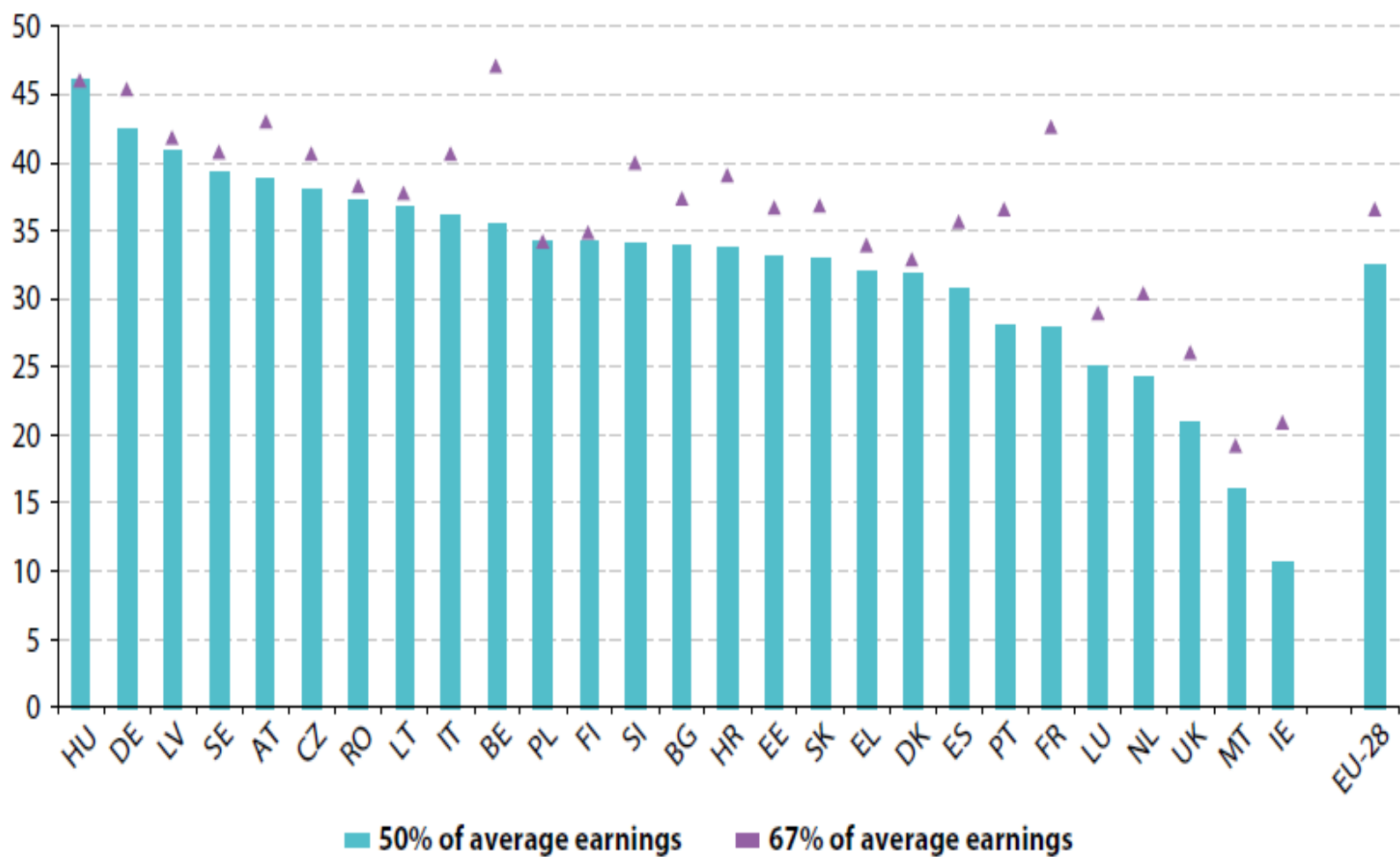

Table 3: Tax wedges for a single worker with 50 % of average earnings, no children, 2006-2017

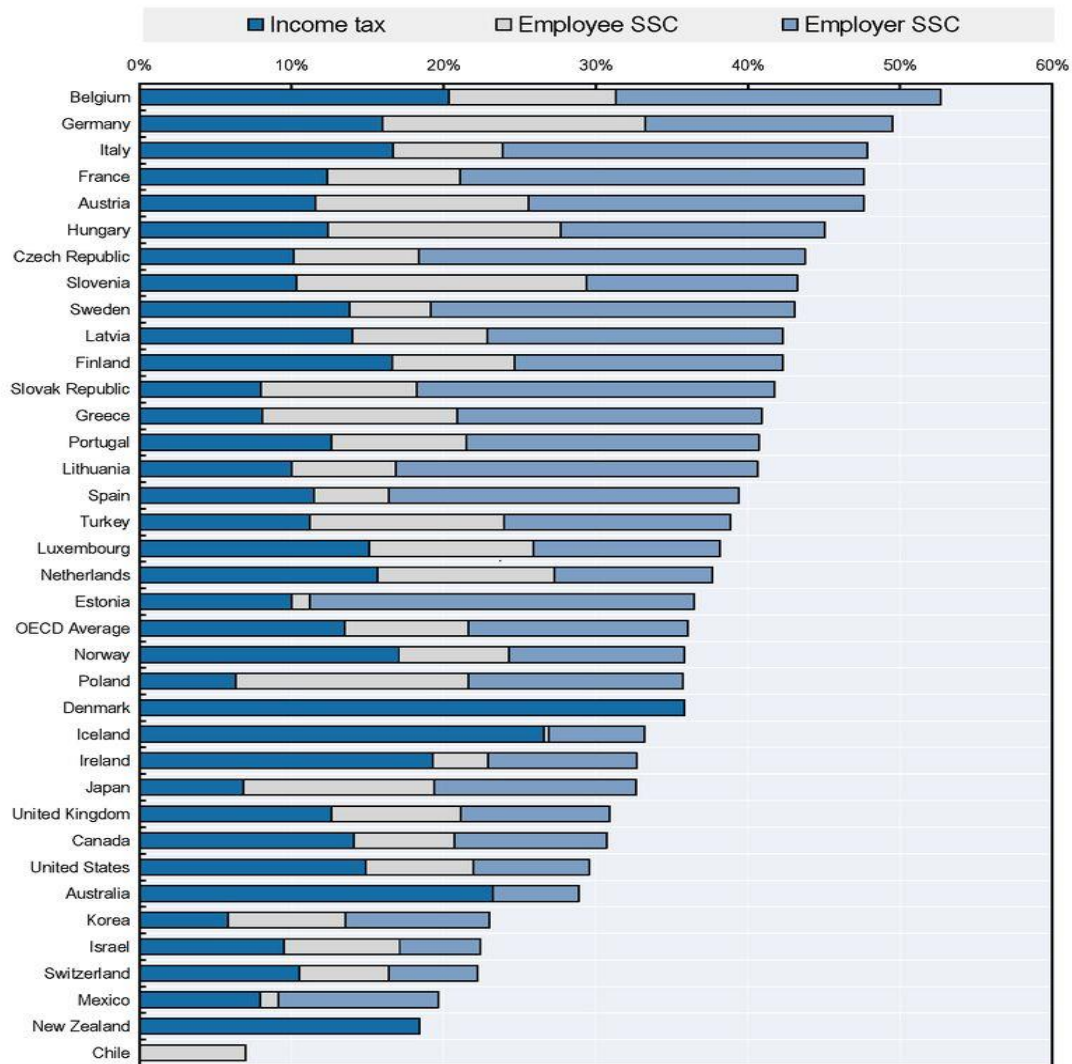
(% of total labour costs)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Difference 2007-2017
Belgium	39.8	40.0	41.0	41.1	41.8	42.2	42.6	41.4	41.1	40.3	36.1	35.5	-4.5
Bulgaria	:	:	35.1	33.8	32.5	33.6	33.6	33.6	33.6	33.6	33.6	34.3	:
Czechia	38.4	38.7	36.7	35.4	35.7	36.6	36.3	36.3	36.6	37.0	37.4	38.1	-0.6
Denmark	34.1	34.3	34.0	33.4	32.2	32.5	32.8	32.3	32.1	32.3	32.2	32.1	-2.2
Germany	43.8	43.3	42.9	42.2	41.7	42.4	42.4	42.0	42.0	42.2	42.3	42.4	-0.9
Estonia	35.5	36.2	35.7	36.3	37.3	37.7	38.0	37.6	37.8	36.9	33.8	36.8	0.6
Ireland	7.8	7.8	7.8	9.1	9.7	10.4	11.0	11.0	11.2	10.7	10.6	10.6	2.8
Greece	34.4	34.4	34.4	34.4	34.4	38.1	38.2	34.5	33.3	32.2	32.7	33.1	-1.3
Spain	32.0	30.9	29.3	29.7	30.5	31.3	31.9	32.1	32.3	30.6	30.6	30.7	-0.2
France	31.5	32.3	33.2	33.5	34.1	34.9	34.8	31.6	31.2	31.0	27.7	27.9	-4.3
Croatia	:	:	:	:	:	:	:	32.6	33.8	32.7	32.9	31.7	:
Italy	39.4	39.3	39.8	40.1	40.7	41.3	41.5	41.8	37.8	36.3	36.3	36.2	-3.1
Cyprus	11.9	11.9	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Latvia	40.4	39.5	37.7	38.2	42.4	42.2	42.3	41.9	41.1	40.8	41.0	40.9	1.4
Lithuania	38.6	39.4	38.9	37.1	36.9	37.1	37.4	37.8	36.8	37.3	36.5	34.0	-5.4
Luxembourg	24.6	25.2	24.9	23.9	24.2	25.8	25.4	26.1	26.4	27.1	27.1	25.1	-0.1
Hungary	40.1	43.1	43.4	42.7	41.0	43.1	45.4	48.2	49.0	49.0	48.2	46.2	3.1
Malta	14.7	14.4	14.5	14.2	14.8	15.5	16.0	16.3	15.8	16.1	15.8	16.1	1.7
Netherlands	27.5	27.4	28.1	27.8	28.3	28.1	27.9	28.6	26.9	26.9	24.3	24.3	-3.1
Austria	38.7	39.4	39.9	38.0	38.4	39.0	39.4	40.4	40.2	40.5	39.4	38.8	-0.5
Poland	36.7	36.0	32.5	32.1	32.3	32.5	33.8	33.9	34.1	34.3	34.1	34.3	-1.7
Portugal	30.5	30.5	30.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	-2.4
Romania	:	:	39.9	42.0	42.3	42.2	42.2	39.7	40.0	37.3	36.7	37.2	:
Slovenia	38.6	38.4	35.0	34.9	33.7	33.8	33.6	33.5	33.6	33.7	33.8	34.1	-4.2
Slovakia	32.2	32.5	33.3	31.0	31.4	33.2	34.1	35.7	36.0	31.9	32.8	33.8	1.3
Finland	35.3	35.3	35.2	33.7	33.5	33.4	33.1	33.9	34.3	34.1	34.3	32.9	-2.4
Sweden	44.4	41.6	40.9	39.6	39.0	39.1	39.1	39.3	38.8	39.0	39.2	39.3	-2.3
United Kingdom	27.1	27.4	26.5	25.7	26.1	24.3	23.5	22.0	21.1	20.8	21.1	21.1	-6.3
Iceland	24.7	23.5	24.3	21.6	23.3	24.7	24.6	25.2	25.4	26.1	26.8	26.9	3.4
Norway	31.3	31.2	31.2	31.0	31.0	31.3	31.1	31.1	30.8	30.7	30.1	29.7	-1.5
EU-28	32.7	32.8	33.5	33.0	33.2	33.8	34.0	33.8	33.5	33.1	32.5	32.4	-0.3
EA-19													

Source: European Commission tax and benefits indicator database based on OECD tax-benefit model.

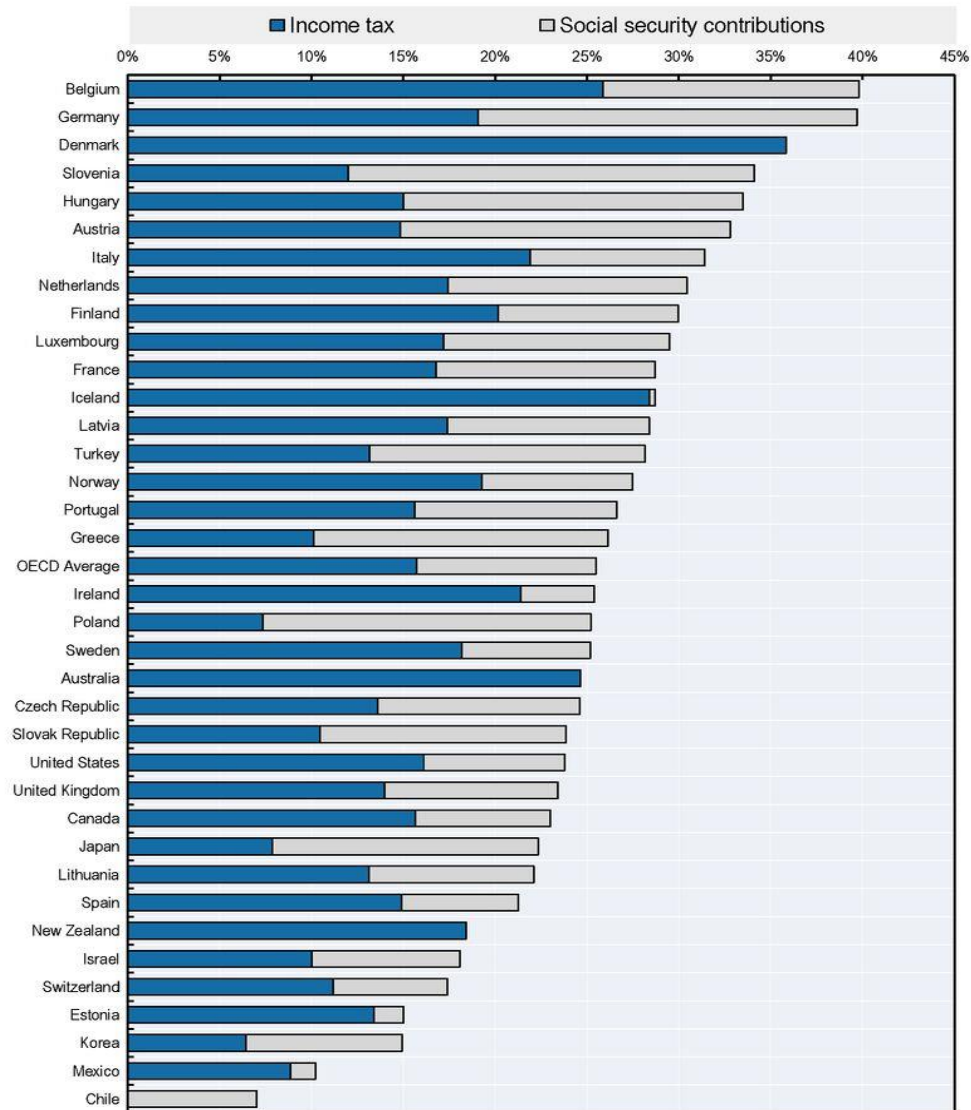
Figure 1.1. Income tax plus employee and employer social security contributions, 2018

As a % of labour costs

Notes: Single individual without children at the income level of the average worker.
Includes payroll taxes where applicable.

Figure 1.2. Percentage of gross wage earnings paid in income tax and employee social security contributions, 2018

Notes: Countries ranked by decreasing tax burden.
Single workers at the income level of the average worker.

Tablica 15a.3. Nestandardne olakšice u EU-15 2006. – 2011.

	God.	Dobrov. dopr. za mir. osig.	Premije životnog osigur.	Zdravstveni troškovi	Troškovi putovanja na posao	Donacije	Pasivne kamate	Ostalo
Austrija	2006.	-	PO(G) p.u.	O za izuzetno visoke troškove (VD)	FK+O za veće udaljenosti (O ovisi o veličini puta)	-	PO(G) p.u.	PO(G) za novoizdane dionice p.u., O za izuzetno visoke obrazovne troškove (VD), FO za školovanje djeteta izvan mjesta stanovanja
	2011.	-	PO(G) p.u.	O za izuzetno visoke troškove (VD)	FK+O za veće udaljenosti (O ovisi o veličini puta)	PO (G, VD)	PO(G) p.u.	PO(G) za novoizdane dionice p.u., O za izuzetno visoke obrazovne troškove (VD), FO za školovanje djeteta izvan mjesta stanovanja
Belgija	2006.	DK (G)	DK (G)	-	-	<u>DO (80%)</u>	PO – hipotekarne kamate za vlastiti dom (G)	DK za kupnje dionica (G) od strane zaposlenih, DK (G) za otplatu hipotekarnog kredita, DK za gradnju/održavanje/kupnju stana za uštedu energije, DK (G) za automobile s manjom emisijom štetnih tvari i obveznice (venture capital)
	2011.	DK (G)	DK (G)	-	-	FO	PO – hipotekarne za vlastiti dom (G)	DK za kupnje dionica (G) od strane zaposlenih, DK (G) za otplatu hipotekarnog kredita, DK za uštedu energije kod gradnje/održavanja/kupnje stana, DK (G) za el. automobile i obveznice (venture capital)
Danska	2006.	PO (G)	PO	-	PO	PO (G donja i G)	<u>PO</u>	DO (iznad donje G) za troškove povezane s poslom
	2011.	PO (G)	PO	-	PO	PO (G donja i G)	DO (G)	DO (iznad donje G) za troškove povezane s poslom
Finska	2006.	PO (G)	-	Vidi zadnju kolonu	PO (G gornja i donja)	-	PO	PO(G) za «smanjenje sposobnosti plaćanja poreza» (bolest, nezaposlenost, plaćanje alimentacije.); DK (G) za održavanje nekretnina, PO za troškove povezane s poslom (ili paušalni odbitak), PO za <i>sindikalne članarine</i>
	2011.	PO (G)	-	Vidi zadnju kolonu	PO (G gornja i donja)	O (G donja i G) za visoko obrazov.	PO	PO(G) za «smanjenje sposobnosti plaćanja poreza» (bolest, nezaposlenost, uzdržavanje); PO za troškove povezane s poslom (ili paušalni odbitak) FO za iznajmljeni stan zbog udaljenog radnog mjesta , DK (G) za održavanje nekretnina,
Francuska	2006.	<u>PO (G)</u>	-	-	PO troškovi preseljenja	DK (G;VD)	<u>PO (G) za inv. u nekotirane kompanije</u>	PO (G) za <i>gubitke na određenim dionicama</i> , PO za direktne investicije u francuske kolonije, PO(G) za članarine u udrugama, DK(G) za ulaganja u određene dionice, DK(G) za kućanske uređaje koji štede energiju, FK za troškove obrazovanja djece (visina ovisi o vrsti obrazovne institucije)
	2011.	PO (G, VD)	-	-	PO troškovi preseljenja	DK (G;VD)	DK (G) za vlastiti dom, > kod ušteda energije	PO za direktne investicije u francuske kolonije, PO(G) za članarine u udrugama, DK(G) za ulaganja u dionice MSP-a i inovativnih ih inv. fondova, DK(G) za kućanske uređaje koji štede energiju, FK za troškove obrazovanja djece (visina ovisi o vrsti obrazovne institucije)
Njemačka	2006.	DO(G)	DO(G)	PO (donja G)	FO prema km (G) ili PO; PO i za troškove preseljenja	PO (G) ili (G,VD) ovisi o vrsti don., DK za don.pol. strank.	PO ili FO	FO za troškove stručnog obrazovanja djece, PO (G) za studij ili prvo stručno obrazovanje, PO za crkveni porez
	2011.	DO(G)	DO(G)	PO (donja G)	FO prema km (G) ili PO;	PO (G) ili (G,VD)	PO ili FO	PO (G) za studij ili prvo stručno obrazovanje, PO za crkveni porez, FO za troškove

					PO i za troškove preseljenja	ovisi o vrsti don., DK za don.pol. strank.		stručnog obrazovanja djece,
Grčka	2006.	-	PO(G)	DK (G)	-	PO(G, VD za neke)	DK za hip. kamate (G s obzirom na broj m ²)	DK (G) za podstanare, DK (G) za troškove obrazovanja por. obveznika i djece, DK (G) za ulaganja u inv.dioničke fondove grčkih dionica, DK (G) za ek. prihvatljivije izvore energije kućanstava
	2011.	-	PO(G)	DK (G)	-	PO(G, VD za neke)	DK za hip. kamate (G s obzirom na broj m ²)	DK (G) za podstanare, DK (G) za troškove obrazovanja por. obveznika i djece, DK (G) za ulaganja u inv.dioničke fondove grčkih dionica, DK (G) za ek. prihvatljivije izvore energije kućanstava
Italija	2006.	-	DK(G)	DK(G donja), DK(G) za dobr. zdr. osig	-	-	DK (G) za hipot. kte na vlastiti dom	DK (G) za troškove obrazovanja
	2011.	PO(G)	DK(G)	DK(G donja), PO za troškove pomoći invalidu, DK(G) za dobr. zdr. osig	-	PO(G), DO/PO (G)	DK (G) za hipot. kte na vlastiti dom	DK (G) za troškove obrazovanja, DK (G) za agenta za nekretnine, DK(G) (VD) za niske dohotke, DK (G) za troškove obnavljanja doma
Luksemburg	2006.	PO(G, ovisi o godinama života)	PO(G)	PO (donja G,VD), PO (G) za dobr. zdr. osig	FO (prema km-G)	PO(G/G,VD)	PO(G) osim hipotekar.	PO (G) za troškove obrazovanja djece, PO (G) za stambenu štednju, PO (G) za premije osig. od štetnog događaja
	2011.	PO(G, ovisi o godinama života)	PO(G)	PO (donja G,VD), PO (G) dobr. zdr. osig. PO(donjaG, VD) za pomoć invalidu	FO (prema km-G)	PO(G/G,VD)	PO (G) osim hipotekar.	PO (G) za troškove obrazovanja djece, PO (G) za stambenu štednju, PO (G) za premije osig. od štetnog događaja
Nizozemska	2006.	PO	-	PO(G donja ili G, VD)-uključeni dopr. za zdravstveno osiguranje	FO (prema km-G)	PO (G i G donja ili G,VD)	PO hip. kte. vlastiti dom	PO za troškove obrazovanja
	2011.	PO	-	PO(G donja)	FO (prema km-G)	PO (G i G donja ili G,VD)	PO hip. kte. vlastiti dom	PO za troškove obrazovanja
Portug	2006.	DK (G prema starosti)	<u>DK(G)</u>	DK(G) i za zdravstveno osiguranje	-	DK (G,VD)	DK (G) hip.kte	DK (G) za troškove obrazovanja, DK (G) za najamninu/amortizaciju, DK (G) za inv. u opremu na obnovljivu energiju i <u>komputere</u> ; 150% O za <u>sindikalne članarine</u> (G,VD)
	2011.	DK(G)		DK(G, VD) i za	-	DK (G,VD)	DK (G, VD)	DK (G, VD) za troškove obrazovanja, DK (G, VD) za najamninu, DK (G, VD) za

		prema starosti + VD)		zdravstveno osiguranje			hip.kte	inv. u opremu na obnovljivu energiju ; 150% O za sindikalne članarine (G,VD), DK (G,VD) za ulaganja u drž. obv.
Španjolsk	2006.	PO (G)	<u>PO (G)</u>	-	<u>PO</u>	DK	Zadnji stupac	DK (G) za otplate hip.duga i kupnju/održ. stana, PO za članarine sindikatu i prof. udrugama
	2011.	PO (G)	<u>PO</u>	-	> paušalna ol. za plaću, ako je radno mjesto u drugom gradu	DK	Vidi zadnji stupac	DK (G) za troškove kupnje/održ. stana, PO za članarine sindikatu i prof. udrugama, PO za različite oblike osiguranja
Švedska	2006.	PO (G)	-	-	<u>PO (G donja)</u> , PO za preseljenje	-	PO	-
	2011.	<u>PO</u>	-	-	<u>PO</u> i PO za preseljenje	-	PO	PO (G donja) za administrativni troškove povezane s stjecanjem dohoda od kapitala, DO (G) za usluge izgradnje i održavanja doma
UK	2006.	PO (G)	-	-	-	PO	PO za inv. u dionice	PO za troškove povezane s poslom, PO za troškove obrazovanja; PO (G) za štedne račune, O (tj.K) za inv. u dionice kvalificiranih kompanija ili inv. fondove
	2011.	PO (G)	-	-	-	PO	PO za kredite i vlasničke udjele	PO za troškove povezane s poslom, PO za troškove obrazovanja; PO (G) za štedne račune, O za inv. u dionice kvalificiranih kompanija ili inv. fondove

Legenda:

O – odbitak (od porezne osnovice); FO – fiksni odbitak; DO - djelomični odbitak; PO – potpuni odbitak

K – porezni kredit (odbitak od porezne obveze); F - fiksni, D - djelomični (dio troškova); % kredit kao postotak dohotka; «non wastable» - kredit se ne gubi ako je veći od porezne obveze (razlika se isplaćuje kao transfer)

G – postojanje gornje granice za olakšice (iznad te granice olakšica se ne priznaje)

---(VD) – oznaka za povezanost (1) olakšice ili (2) gornje granice s visinom dohotka, u prvom slučaju (1) obrnuta proporcionalnost (manji dohodak, veća olakšica), u drugom (2) gornja granica određena postotkom dohotka

p.u. – postupno ukidanje (phasing out) – olakšica se postepeno ukida s rastom dohotka

Podebljano označene nove olakšice u 2011 u odnosu na 2006 (kao i njihove promjene – novi elementi modifikacija – vidi pod: modifikacije)

Kosim slovima i podcrtano označene ukinute olakšice

Modifikacije postojećih olakšica (2006 prema 2011) osjenčane

DETALJNIJE OBJAŠNENJE OZNAKA:

Usporedna analiza nastoji što je moguće detaljnije predstaviti sve elemente olakšica. Stoga se uz oznake odbitaka od osnovice (O) i poreznih kredita (K) tj. odbitaka od poreza stavljaju i dodatne oznake. Tako P označava potpuni odbitak od porezne osnovice, dakle onaj kojim se odbijaju od porezne osnovice svi relevantni troškovi/izdaci poreznog obveznika koji su predmet olakšice; potpuni porezni kredit, naravno, nije moguć, jer bi time porezni sustav u cijelosti nadoknađivao dotične izdatke poreznom obvezniku. Porezni se kredit stoga u pravilu odobrava kao djelomični (D) tj. kao dio relevantnih troškova. Ovakvo djelomično odobravanje je vrlo često i kod odbitka od osnovice, iako DO (djelomični odbitak od osnovice) za razliku od DK (djelomičnog poreznog kredita) već znači određeno ograničavanje odbitka (od osnovice), posebice ako je prije bio odobren u punom iznosu tj. kao PO. Često se (s obzirom na fiskalne aspekte puno preciznije) ograničavanje provodi tako da se odredi fiksni (F) odbitak od porezne osnovice (FO) odnosno fiksni kredit (FK). Takvi su fiksni odbici odnosno krediti uobičajeni kod standardnih poreznih olakšica odnosno prije svega izuzeća za

članove obitelji, a javljaju se i kod nestandardnih olakšica posebno kada se želi paušalizirati neka takva olakšica, a ne vezati je uz konkretne troškove. Vidljivo je da se ovdje već radi o граниčnom slučaju.

S obzirom da je već istaknuto da su porezni krediti u pravilu djelomični (DK) i da to znači da se kredit odobrava kao dio troškova, eksplicitno navođenje postotka (%) označava situaciju kada se kredit ne odobrava kao postotak konkretnog izdatka (koji je predmet olakšice), već kao postotak dohotka poreznog obveznika. U situaciji kada je porezni kredit (odbitak od poreza tj. porezne obveze) veći od samog iznosa poreza, razlika se u pravilu gubi tj. ne isplaćuje se poreznom obvezniku kao negativan porez. Izraz „non wastable“ označava suprotnu – rjeđu situaciju, tj. takvu situaciju gdje se kredit ne gubit ako je veći od porezne obveze. To znači da se razlika isplaćuje poreznom obvezniku kao transfer tj. kao negativan porez.

Poznato je da se iz fiskalnih, ali i ostalih razloga, porezne olakšice često ograničavaju. Gornja granica olakšica (G) može biti u apsolutnom iznosu, što znači da se iznad tog apsolutnog iznosa olakšica ne priznaje. Gornja granica može biti povezana i s visinom dohotka (VD) i to na način da je određena ne u apsolutnom iznosu, već kao postotak dohotka. Isto tako i sam iznos olakšice može biti povezan s visinom dohotka. Već je prije napomenuto da eksplicitno navođenje postotka (%) znači da je olakšica iskazana kao postotak dohotka (a ne konkretnog izdatka). Navođenje oznake VD nakon same olakšice, a ne njene gornje granice znači takvu povezanost olakšice s visinom dohotka gdje s rastom dohotka olakšica pada (obrnuta proporcionalnost). Takva je povezanost prije svega uvjetovana socijalnim razlozima, te je u posljednje vrijeme vrlo česta (javlja se npr. i kod standardnih olakšica tj. osobnog odbitka kod flat tax-a). Slična navedenome je situacija gdje se olakšica postepeno ukida s rastom dohotka – tzv. „phasing out“ (p.u.).

Izvor: Blažić, Drezgić: Personal income tax non-standard reliefs in European Union member states, Croatia and countries of the region, Financial Theory and Practice, 1 (37), 2013.

Tablica 15b.3. Nestandardne olakšice u nekim EU-12 i državama regije 2006. – 2011.

	God.	Dobrov. dopr. za mir.osig.	Premije životnog osigur.	Zdravstveni troškovi	Donacije	Pasivne kamate	Ostalo
Albanija	2006.	-	-	-	-	-	-
	2011.	PO(G)	-	PO	-	PO za obrazovanje	-
Bugarska	2006.	PO(G,VD)	PO(G, VD)	PO(G,VD) za dobrovolj. zdr. osigur.	PO(G,VD)	-	PO(G) za dobrovoljno osig. od nezaposlenosti
	2011.	PO(G,VD)	PO(G, VD)	PO(G,VD) za dobrovolj. zdr. osigur.	PO(G,VD)	PO(G) za hipotekarne kte mladih obitelji	PO(G) za dobrovoljno osig. od nezaposlenosti
BiH (Fed.) (RS)	2011.	PO(G)	PO(G)	PO	-	PO hip.kte vlastiti dom	-
Hrvatska	2006.	<i>PO(G)</i>	<i>PO(G)</i>	<i>PO(G) i za dobr. zdravstveno osiguranje</i>	PO(G)	<i>PO(G) za hipotekarne kredite</i>	<i>PO(G) za gradnju/održavanje/kupnju stana, PO(G) za podstanare</i>
	2011.	-	-	-	PO(G)	-	-
Crna Gora	2011.	-	-	-	-	-	-
Češka	2006.	PO(G donja i G)	PO(G)	-	PO(G donja i G,VD)	PO(G) hip. kte za vlastiti dom	FO za studente
	2011.	PO(G donja i G)	PO(G)	-	PO(G donja i G,VD)	PO(G) hip. kte za vlastiti dom	FO za studente
Mađarska	2006.	<i>DK – od '06. transfer</i>	<i>DK(G) p.u. – od '06. transfer</i>	<i>DK(G) za dobrov. zdravstv.osig.– od '06. transfer</i>	<i>DK(G) p.u.</i>	Vidi desno	<i>DK(G) p.u. za obrazovanje (por. obv i djece) i kupnju kompjutera, DK(G) za otplate hipotek, kredita</i>
	2011.	Transfer umjesto DK	Transfer umjesto DK	Transfer umjesto DK	-	-	-
Makedonija	2006.	-	-	-	-	-	-
	2011.	-	-	-	-	-	-
Poljska	2006.	-	-	-	PO(G;VD), DK(G, VD)	<i>PO(G) hip.kte.</i>	PO(G) za troškove pristupa internetu
	2011.	-	-	-	PO(G;VD),	-	PO(G) za troškove pristupa internetu
Rumunjska	2006.	PO(G)	-	<i>PO(G) za zdr. doprin.</i>	-	-	<i>PO(G) za premije osiguranja vlastitog doma</i>
	2011.	PO(G)	-	-	-	-	PO za sindikalne članarine
Srb. i CG	2006.	-	-	-	-	-	-
Srbija	2011.	-	-	-	-	-	-
Slovačka	2006.	<i>PO(G)</i>	-	-	-	-	<i>PO(G) za dugoročnu štednju</i>
	2011.	-	-	-	-	-	-
Slovenija	2006.	-	-	<i>PO(G,VD)</i>	<i>PO(G, VD)</i>	-	<i>PO(G, VD) za investicije u dugoročne vrijednosne papire i dionice, za kupnju i održavanje stana, za održavanje spomenika kulture, kupnju umjetnina,</i>

							<i>školarine i knjige</i>
	2011.	DO (G, VDiG)	-	-	-	-	FO za studente

Legenda: ista kao kod prethodne tablice

Izvor: (tablice i kasnijeg teksta) Blažić, Drezgić: *Personal income tax non-standard reliefs in European Union member states, Croatia and countries of the region, Financial Theory and Practice, 1 (37), 2013.*

Usporedna analiza nestandardnih olakšica u EU-15 (2006.-2011.)

U prvoj tablici prikazana je usporedba sadašnjeg stanja (2011. godina) i stanja s kraja 2006. godine nestandardnih olakšica za razvijene države – EU-15. Istaknute su i sve promjene – ukinute olakšice su podcrtane i ispisane kosim slovima, podebljanim su slovima istaknute nove olakšice, te osjenčane modificirane olakšice (unutar kojih su ponovo podebljano označeni njihovi novi elementi).

Uvidom u sadašnje stanje (2011.) očito je da razvijeni porezni sustavi i dalje koriste široku paletu nestandardnih olakšica. Gotovo sve države odobravaju olakšicu za dobrovoljne doprinose (premije) za mirovinsko osiguranje, dok ih puno manji broj odobrava olakšicu za premije životnog osiguranja. Nema države koja ne odobrava barem jednu od ovih olakšica. Kad se odobravaju obje, tehnika je ista (s izuzetkom Italije). U pravilu se odobravaju kao odbitak od osnovice, što je logično (s obzirom na analogiju dobrovoljnih mirovinskih doprinosa s obveznima, te sličnost životnog osiguranja s prvima). Samo Belgija, djelomično Italija i Portugal, koji je u potpunosti prešao na tehniku poreznog kredita, odobravaju ove dvije olakšice kao porezni kredit. Ove su olakšice gotovo u pravilu ograničene gornjom granicom kako bi se spriječio fiskalni odljev i ublažili njihovi negativni učinci na vertikalnu pravednost.

Većina država ima i olakšicu za zdravstvene troškove. Za nju je karakteristična mogućnost postojanja donje granice, koja se ili eksplicitno navodi ili se uzima u obzir tako da se daje samo za visoke troškove ovog tipa). Neke je zemlje (Grčka, Italija i Portugal) daju kao porezni kredit, što nije skladu s njenim subjektivnim neto načelom, ali odražava njen socijalni karakter. Iako teorija ističe mogućnost supstitucije ove olakšice s olakšicom za dobrovoljno zdravstveno osiguranje, neke zemlje koje odobravaju jednu, odobravaju i drugu olakšicu.

Puno država ima olakšicu za troškove putovanja na posao. Samo odobranje ove olakšice ili njena visina često ovise o dužini puta. Francuska umjesto nje odobrava olakšicu za troškove preseljenja, dok Švedska i Njemačka odobravaju obje olakšice. U pravilu su ove olakšice odbitak od osnovice, što je i logično s obzirom da se radi o objektivnom neto načelu, tj. trošku stjecanja dohotka.

Velika većina zemalja odobrava i olakšicu za dobrotvorna davanja, za koju bi se istinski moglo reći da je najopravdanija (vidi šesto poglavlje). Većina zemalja je očito prihvatila da je ova olakšica efikasnija ako se odobrava kao odbitak od osnovice. Portugal je, naravno, odobrava kao porezni kredit, ali i Španjolska i Francuska.

Olakšicu za pasivne kamate imaju sve zemlje, što se može djelomično objasniti njenim već isticanim objektivnim neto načelom. Većina je zemalja daje kao odbitak od osnovice, no čak petero njih za hipotekarne kamate odobrava porezni kredit, što nije usklađeno s objektivnim neto načelom. Navedeno ukazuje na socijalne ciljeve olakšice za hipotekarne kamate, koja je i najčešća od ovih olakšica, posebno ukoliko se olakšica reducira na samo neke kamate.

Od ostalih olakšica treba istaknuti olakšicu za troškove obrazovanja, te olakšice vezane uz konkretne izdatke u vezi radnog odnosa (nesamostalnog rada), te olakšice (u pravilu kao odbitke od osnovice) za različite pojedine oblike štednje odnosno investiranja.¹

Analiza **promjena** nestandardnih olakšica poreza na dohodak u razdoblju 2006.-2011. trebala bi odražavati i (nedavno ponovo aktualizirane) zahtjeve za širenjem porezne osnovice (ukinuće/ograničenje olakšica). No, usporedbom 2006. i 2011. godine vidljivo je da nikako nije došlo do značajnijeg trenda širenja porezne osnovice temeljem značajnijeg ukidanja nestandardnih olakšica. Štoviše, broj novouvedenih olakšica premašuje onaj ukinutih (naravno to ne implicira istosmjerne kvantitativne pokazatelje, koji nisu obuhvaćeni ovom analizom, a na koje je ukazivano u drugom poglavlju). Izrečene ograde u trećem poglavlju ukazuju možda na još uvijek veći utjecaj trendova s početka krize (suženje osnovice kroz nestandardne olakšice), ali i ipak nedovoljno snažne trendove s kraja krize (širenje osnovice). Modifikacije u olakšicama (osjenčana područja) ukazuju na njihovo ograničavanje (širenje osnovice), što se vidi npr. u uvođenju gornje granice olakšice ili fiksnog odbitka umjesto (dijela) stvarnog, no ima i modifikacija u suprotnome smjeru. Modifikacije nisu izrazito brojne, niti sve usmjerene u pravcu širenja osnovice, što je opet u skladu s pregledom trendova u drugom poglavlju.

Ipak je i ova je ograničena analiza dokazala već poznatu činjenicu - da je jednom uvedene olakšice teško ukinuti², bez obzira na već iznesene kritike, čak i pod rastućim pritiskom fiskalne konsolidacije uslijed ekonomske i financijske krize.

Usporedna analiza nestandardnih olakšicama u nekim državama EU-12 i državama regije (2006.-2011.)

Puno je lakše usporedno analizirati nestandardne olakšice EU-12 (bez baltičkih zemalja, Malte i Cipra) i država regije (druga tablica) iz jednostavnog razloga što je sustav ovih olakšica standardno nerazvijen u ovim zemljama, posebno onima naše regije. Navedeno je rezultat nerazvijenosti samog sustava poreza na dohodak u tim zemljama. Bivše socijalističke države nisu imale sintetički porez na dohodak, već

¹ Ovakve olakšice imaju svojevrsnu analogiju s neoporezivanjem pojedinih dohodaka od kapitala, koje je isključeno iz analize.

² Političke se prepreke često navode kao glavna prepreka ukidanju poreznih olakšica. Radi se o interesnim skupinama odnosno korisnicima olakšica koje pružaju žestok otpor njihovom ukidanju.

uglavnom cedularno oporezivanje pojedinih dohodovnih oblika, koje je implicitno isključivalo odnosno značajno ograničavalo nestandardne olakšice.³ Neke su takvo oporezivanje zadržale i do nedavno (npr. Bosna i Hercegovina do 2008), dok neke zemlje klasični sintetički dohodak još uvijek primjenjuju samo za visoke dohotke (npr. Srbija - iznad trostruke prosječne plaće).

Već i letimičan pogled pokazuje puno slabiju zastupljenost olakšica u ovoj skupini država u odnosu na prethodnu. Vidljivo je da su Crna Gora, Kosovo, Makedonija, Srbija, Slovačka, a nedavno i Mađarska, te naravno Hrvatska (s izuzetkom donacija) danas (prema podacima za 2011. godinu) u potpunosti prihvatile stavove o neefikasnosti i nepravednosti poreznih olakšica. Pitanje je, je li nepostojanje nestandardnih olakšica rezultat tradicionalno nerazvijenih poreznih (i ekonomskih sustava) ovih zemalja, na što jednim dijelom upućuju i podaci za 2006. godinu tablice 3 ili, pak, dosljednijeg (za razliku od razvijenih zemalja) prihvaćanja suvremenih zahtjeva porezne politike. Očito je da su oba faktora igrala značajnu ulogu, s obzirom da su bila komplementarna. U svezi potonjega odmah se može povući poveznica s uvođenjem *flat tax* u ovim zemljama (za razliku od EU-15), za koji je poznato da modelski isključuje nestandardne olakšice (iako u vezi navedenoga itekako ima odstupanja u praksi). U tom su kontekstu navedene zemlje koje nemaju nestandardne olakšice (osim Hrvatske i Slovenije) i zemlje *flat tax* (Srbija je, doduše, 2003. uvela, no 2007. napustila *flat tax*). Od navedenog uzorka odstupa Albanija koja je unatoč uvođenju *flat tax* ipak uvela i neke od ovih olakšica. Hrvatska i Slovenija su ukinule ove olakšice, iako nisu uvele *flat tax*.

Analizirajući preostale zemlje koje odobravaju nestandardne olakšice u usporedbi s EU-15 čini se da je najviše porezno diskriminiran dohodak od nesamostalnog rada, jer niti jedna zemlja ne odobrava olakšicu za troškove putovanja na posao, niti olakšicu za stvarne konkretne troškove ovog dohotka. No, ipak treba naglasiti napredak u vezi paušalne olakšice za dohodak od rada (koja ovim istraživanjem nije obuhvaćena jer se smatra standardnom olakšicom).⁴

Slično kao i kod EU-15, u pravilu se odobrava olakšica za dobrovoljne doprinose odnosno premije mirovinskog osiguranja, a nešto rjeđe životnoga. Gotovo sve države odobravaju olakšicu za donacije, dok ih nešto manje odobrava olakšicu za zdravstvene troškove⁵. Oko polovica ovih zemalja koje odobravaju olakšice daju i olakšicu za pasivne kamate, od kojih se ističu hipotekarne. Neodobravanje ove olakšice za ostale oblike investicija je logično, s obzirom na to da se dohoci od kapitala velikim dijelom ne oporezuju. Od ostalih olakšica treba istaknuti olakšice za studente.

Sve države koriste odbitak od osnovice i u pravilu limitiraju nestandardne olakšice, prije svega iz fiskalnih, ali i iz razloga vertikalne pravednosti

³ Bivše oporezivanje UPG-a (Ukupni prihod građana) u bivšoj Jugoslaviji samo se uvjetno može smatrati iznimkom u vezi navedenog, jer se ovakvo sintetičko oporezivanje koje je uključivalo i nestandardne olakšice odnosilo samo na izrazito visoke dohotke (više od prosječne trostruke plaće). Sličan sustav ima sada Srbija.

⁴ Porezno priznati paušalni troškovi odnosno olakšice za dohodak od nesamostalnog rada za navedene zemlje nisu postojale 2006. godine. U međuvremenu su ih uvele i danas (2011.) ih imaju Mađarska, Poljska i Rumunjska, dok Slovačka odobrava odbitak osnovne osobne olakšice samo za dohodak od nesamostalnog rada i samostalne djelatnosti, kao i porezni kredit za djecu samo za dohotke od rada iznad određenog iznosa. Češka 2015. namjerava uvesti porezni kredit za dohodak od nesamostalnog rada.

⁵ Zanimljivo je da je Mađarska, koja je u potpunosti ukinula sve nestandardne porezne olakšice, ipak gotovinskim transferima supstituirala olakšice koje se tiču dobrovoljnih doprinosa/premija mirovinskog, životnog i zdravstvenog osiguranja i koje su se davale kao djelomični porezni kredit, što ukazuje na njihovo samo formalno ukinuće.

Usporedbom podataka za 2006. i 2011. godinu vidljivo je da, za razliku od situacije u EU-15, ovdje broj ukinutih olakšica daleko premašuje one novouvedene. Jedino su Albanija, koja je prethodno imala potpuno nerazvijen sustav olakšica poreza na dohodak, i Bugarska išle u suprotnome smjeru na način da je prva uvela nove olakšice, a druga zadržala sve stare i uvela još jednu novu. Ostale su zemlje, na čelu s Hrvatskom, većinom ukidale olakšice (kod Mađarske je to djelomice kompenzirano sustavom transfera koji su zamijenili porezni kredit). Tako je danas broj zemalja koje nemaju nestandardne olakšice veći nego 2006. godine kada se to odnosilo samo na Srbiju i Crnu Goru, te Albaniju i Makedoniju. Navedeno se može velikim dijelom (iako ne u potpunosti) objasniti već spomenutim uvođenjem *flat taxa* u ove zemlje. Nadalje, očito su ove zemlje ne samo odlučile dosljednije slijediti suvremene preporuke porezne politike, već su u njima otpori interesnih skupina korisnika olakšica očito slabiji, odnosno porezna politika ima više manevarskog prostora. Ostaje otvoreno pitanje jesu li olakšice ukinute temeljem detaljnijih konkretnih provedenih analiza troškova i efekata pojedinih olakšica - njihove efikasnosti, te pravednosti ili su rezultat prije svega napora za fiskalnu konsolidaciju, praćenih i prihodno neutralizirajućim učincima sniženja stopa. No, očigledno je takva dilema izlišna odnosno nebitna

Tablica 16a.5: Sustavi poreza na dobit EU15 (2020)
Sustavi poreza na dobit u EU15: 2020

A) KLASIČNI SUSTAV:		C) IZUZEĆE DIVIDENDI:	
A1) Čisti klasični sustav:		C1) Izuzeće dividend u %	
Irska		<i>Zemlja</i>	<i>Izuzeće (%):</i>
A2) Klasični sustav uslijed (gotovo) dualnog ili polu-dualnog poreza na dohodak		Finska	Za kotirane kompanije 15 , nekotirane 75 ¹
Švedska, Nizozemska, Španjolska) ³		Francuska	40% (opcija: vidi i pod A)
(Austrija, Belgija, Njemačka, Italija ² , Portugal, Francuska ⁵) ⁴		Italija	41.86 za značajnije dioničare/udjele ^{2,4} , vidi i A)
B) POSEBNA (SNIŽENA) STOPA/stope (u %):		Luksemburg	50% , vidi i C2)
<i>Zemlja</i>	<i>Stopa</i>	Njemačka	40% za dohodak od dionica unutar dohotka od samostalne djelatnosti, ostalo pod A) i C2)
Danska	27 i 42 (progresivno)	Portugal	50% (opcija: vidi i pod A)
Grčka	5%	B2) Izuzeće dividendi (u apsolutnim iznosima): samo za dividende ili za sve dohotke od kapitala (do limita)	
UK	7,5; 32,5 i 38,1 + vidi i pod B2) – 2016 ukinuta imputacija	Luksemburg	1.500 EUR izuzeće za dohotke od kapitala pokretnina (dividende, kamate)
		Nizozemska	30.846 EUR za iznose štednje i investicija; vidi i pod A)
		Njemačka	801 EUR za dividende, kamate i kapitalne dobitke od dionica
		UK	GBP 2.000. za dividende; 1.000 za sav dohodak od štednje (za por. obvez. u 1. razredu), 500 (za ostale)

Napomene: Lokalni porezi nisu uključeni

Izvor: IBFD, 2020 (obradila autorica)

¹ **Finska:** 15% dividendi *kotiranih* kompanija je izuzeto, dok je preostalih 85% oporezovano kao dioničarev dohodak od kapitala (po stopi od 30% za dohodak od kapitala do 30.000 EUR i 34% na iznos iznad toga). Za dividende *nekotiranih kompanija* 25% dividendi je oporezovano kao dohodak od kapitala ukoliko iznos dividendi ne prelazi 8% matematičke vrijednosti dionica (utvrđene prema “Zakonu o vrednovanju”). Preostalih 75% je u potpunosti izuzeto do 150.000 EUR (60.000 prije 2014) po dioničaru godišnje. Ukoliko dividende prelaze 150.000 EUR, 15% takvih dividendi je izuzeto, a preostalih 85% oporezovano kao dioničarev dohodak od kapitala (tj. po stopi od 30% do 30.000 EUR (50.000 u 2013) i 34% na iznos iznad toga). Ukoliko dividenda prelazi 8% limita zarade, 25% bilo kojih primitaka od dividende koji prelaze taj limit je izuzeto, dok je preostali iznos oporezovan po stopi od 75% kao dioničarev dohodak od rada (po progresivnim stopama). Kao izuzetak od navedenih pravila, dividende isplaćene od strane nekotiranih kompanija od 1. siječnja 2010. oporezovane su kao dohodak od rada primatelja fizičke osobe ako su isplaćene temeljem rezultata rada primatelja ili osobe unutar (njegovog područja interesa” (npr. holding kopanije).

² **Italija:** Dividende dioničara fizičkih osoba koje predstavljaju direktnu (izravnu) investiciju (direktne dividende) su izuzete u iznosu od 41,86%; preostalih 58,14% dividendi je oporezivo porezom na dohodak. Fizičke osobe koje nemaju značajan udio imaju isto pravo na ovo djelomično izuzeće ako imaju više od 2% glasačkih prava ili 5% kapitala kopanija izlistanih na burzi ili više od 20% glasačkih prava ili 25% kapitala ostalih kompanija (značajan udio). Portfolio dividende raspodijeljene domaćim dioničarima oporezive su s 26% (prije20) konačnog poreza po odbitku (koji se primjenjuje i na kamate i povezane kapitalne dobitke).

³ S obzirom da **Nizozemska i Švedska** oporezuju (gotovo) sve dohotke od kapitala po istoj stopi (30%) kao rezultat dualnog poreza na dohodak (i dobit) u Švedskoj i gotovo dualnog u Nizozemskoj njihovi sustavi su u stvari klasični sustavi (ne uzimajući u obzir posebnu nižu stopu poreza na dividende, kamate i kapitalne dobitke od značajnih udjela u Nizozemskoj od 26,25%), te se stoga mogu i tako klasificirati. **Nizozemska** ima još jednu specifičnu karakteristiku – oporezivanja dohotka od imovine i kapitala temeljem pretpostavljene zarade na imovinu (izračunata kao prosjek koji ovisi o visini štednje/investicija i gdje se koriste progresivne stope (od 1.8% do 5,33%). Tako ovaj porez na dohodak kapitala s prosječnom proporcionalnom stopom (prosjek za svaku osobu izračunat na prethodno objašnjeni način koristeći progresivne stope s obzirom na visinu bogatstva) slični progresivnom porezu na neto bogatstvo (s izuzetkom vlastitog doma i značajnijih udjela koji ovdje nisu uključeni u oporezivanje). **Španjolska** primjenjuje posebne progresivne stope na većinu dohotka od kapitala (dohodak od štednje) uključivo i dividende. Ove stope su niže od progresivnih stopa za druge dohotke

⁴**Austrija (do 2016.), Belgija, Njemačka (i Portugal)** primjenjuju polu dualni sustav poreza na dohodak oporezujući sve dividende i kamate (i povezane kapitalne dobitke u Austriji i Njemačkoj, te autorske naknade u Belgiji) konačnim porezom po odbitku (posebna stopa). Stopa iznosi 25% (za Austriju do 2016. i Njemačku, u kojoj se dodaje 5,5% prireza), 28% za Portugal i 30% za Belgiju). 2017. **Austrija** je uvela nešto malo višu stopu od 27,5% za dividende i neke kamate i kapitalne dobitke, i još ju se uvijek može klasificirati na ovaj isti način. **Italija** primjenjuje konačni porez po odbitku od 20% za dividende, kamate (kao i povezane kapitalne dobitke) – klasificirano pod A), osim u slučajevima kada primjenjuje djelomično izuzeće dividendi – klasificirano pod C1.

⁵ **Francuska:** Prije 2018, 60% dividendi distribuiranih od domaćih poduzeća rezidentima oporezovale su se progresivnim stopama poreza na dohodak (tj. primijenjeno je izuzeće dividend od 40%).

Od 1. siječnja 2018. dividende se u pravilu oporezuju flat tax-om (prélèvement forfaitaire unique, PFU) po stopi od 12,8% na njihov bruto iznos. Međutim, porezni obveznici mogu izabrati da se oporezuju normalnim progresivnim stopama poreza na dohodak, te u tom slučaju još uvijek mogu primijeniti 40% izuzeće, što znači da je oporezivo svega 60% dividendi.

Navedena stopa od 12,8% se povećava na 30% zbog dodatnog socijalnog poreza po stopi od 17,2%.

Tablica 16b.5: Sustavi poreza na dobit u EU13 – 2020.

KLASIČNI SUSTAV 1 (za flat tax zemlje):		IZUZEĆE (u %):	
Češka	15%	Estonija ²	100%
Mađarska	15% (16% prije 2016.)	Latvija ² (prije 2018: (polu) klasični)	100 %
Litva	15% (prije 20)	POSEBNA POREZNA STOPA:	
(POLU) KLASIČNI SUSTAV 2: ISTA % kao i za druge dohotke od kapitala (posebno kamate)		Bugarska	5%
Poljska	19% - ista % kao i za kamate	Cipar ¹	17% (prije 20%, 17, 15)
Slovenija	27,5% (25% prije 2020. i 20% prije 2013) – ista % kao i za kamate	Rumunjska	5% (prije 16% - flat tax –klasični sustav)
Hrvatska	12% - ista stopa za kamate i kapitalne dobitke		
SUSTAV IMPUTACIJE: Malta (puna)		Slovačka	7%

SUSTAV IMPUTACIJE: Malta (potpuna)

Izvor: IBFD: ožujak 2020.

¹Cipar: Nema poreza na dohodak na dividende i kamate
- ali tzv. "doprinos za obranu"

²Estonija i Latvija: Dividende potpuno izuzete na razini dioničara, ali porez na dobit na razini poduzeća

Zadržana dobit potpuno izuzeta od poreza na razini poduzeća ⇒
porezom na dobit oporezuje se samo
raspoređena dobit ⇒

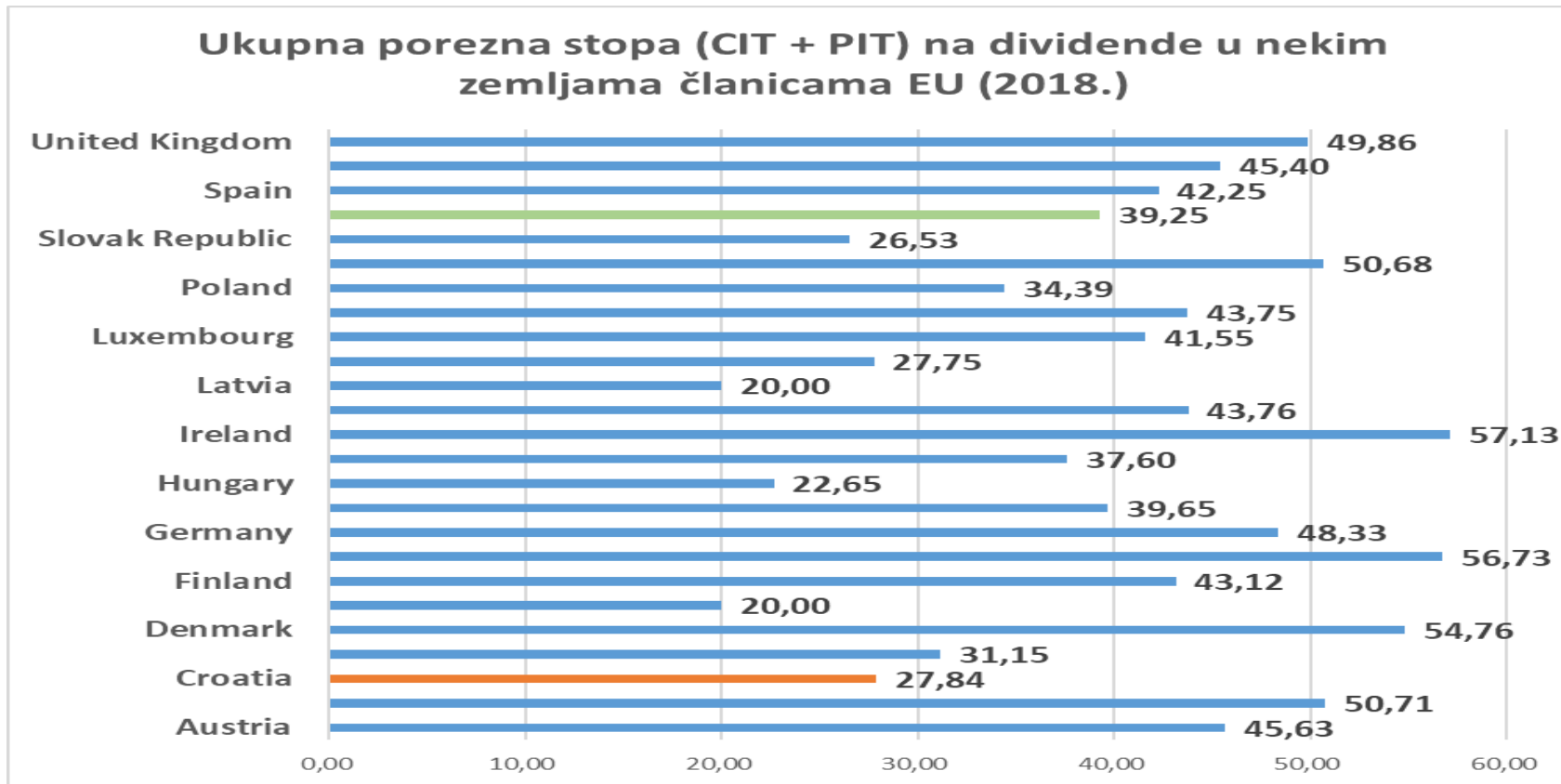
⇒ tzv. «distribucijski porez»

u Estoniji po stopi od 20/80 (cca. 25%) na neto iznos raspoređene dobiti

(20% na bruto iznos (raspodijeljena dobit + distribucijski porez) raspoređene dobiti

Latvija: 20%, ali se primjenjuje na oporezivi iznos uvećan za 1.25 tako da je efektivna porezna stopa 25% na neto iznos raspoređene dobiti

Graf: Overall tax rate on dividends in some EU member states (2018.)

Izvor: OECD, 2018(obradila autorica)

Tablica 17.5: (Najviše)Stope por. na dobit EU15:2012-2014/2015/2016/2017/2018/2019(%)

Austrija	25
Belgija	Od 2020. stopa 25% i prirez ukinut; 29+2%prireza (prije2018.33+3)⇒Σ 29,58 , ali ZAŠTITNA KAMATA; 20 (prije '18>) za MSP
Danska	22 (prije 2016 23,5; prije 2015 24,5; prije 2014 '25; prije 2007. 28)
Finska	20 (prije 2014. 24,5; prije 2012. 26% prije 2005. 29%)
Francuska	33,33 (+3,3%prireza za velika pod. ¹)⇒Σ 34,43 ; dodatni porezi nisu uključeni ¹ < do 2022,
Grčka	29% (prije 2016. 26; prije 2014. 20 %, prije 2011. 24%); 28% od 2019., do 2022. 25%
Irska	12,5 (dohodak iz inozemstva 25%, različite stope za specifične oblike dohotka)
Italija	24% , 27,5 (od 2008-2016.) (prije '08.33) + regionalni poduzetnički porez na neto vrijednost proizvodnje 3,9% (regije ga mogu i povećati), koji je odbitna stavka: 27,8

Luksemb.	18% ² (prije 2018. 19%, prije 2017. 21, prije 2009. 22) (+7% prireza solidarnosti (zapošlj.) (prije 2013. 5%)) ⇒ Σ 19,26 + lokalni poduzetnički porez (temeljna stopa 3 x koef.= 6,25 za Grad Lux.) ⇒ ~Σ 26 ; 17% za dobit preko 200.000 EUR; ef.st Σ 18,19% ; za grad Lux. Σ 24,94%
Nizozem.	20 (do 200.000 EUR), 25 % (>)(prije 25,5%); 2019. 19% i 25%; 2020. 16,5% i 22,55%, 2021. 15% i 20,5%
Njemačka	15 (prije 2008. 25) (+5,5% prireza) ⇒ Σ 15,83 + lokalni poduzetnički porez (temeljna stopa 3,5 uvećana za multiplikator) ⇒ Σ 30,18
Portugal	21 ³ (23 prije '15, 25 prije '14.) + prirezi 3%, 5% i 9% (prije 2018.7) za velika poduzeća ³ ⇒ Σ 30 + moguć lokalni prirez max. 1,5% (cca pola lokalnih jedinica) Σ 31,5
Španjolska	25 ⁴ (28 prije 2015; 30 prije 2015., 2007. 32,5 i ranije 35) (u izračun nije uključen lokalni poduzetnički porez)
Švedska	22% (prije 2013: 26,3; prije 2009. 28); 21,4%, 2021. 20,6%
UK	19%, a od 2020.g. 17% ⁵ (postupno sniženje od 30 prije 2010.) – financijska godina počinje od 01.04.

Izvor: IBFD, 2019, studeni (obradila autorica)

1) Francuska

- 31% normalna stopa u 2019. za dobit iznad 500.000 EUR
- 28% **snižena stopa** za dobit **MSP** do 500.000 EUR;
- Poduzeća sa prometom iznad 250 mil. EUR – stopa 33,33% za dobit iznad 500.000 EUR (dobit ispod stopa 28%)
- U 2020. g. – stopa 28% (poduzeća sa prometom iznad 250 mil. EUR – stopa 31% za dobit iznad 500.000 EUR; dobit ispod 28%)
- U 2021. g. – stopa 26,5% (poduzeća sa prometom iznad 250 mil. EUR – stopa 27,5% za cjelokupnu dobit)
- U 2022. g. – stopa 25% za svih
- 3.3% **socijalni pririz** za dobit iznad 763.000 EUR (osim za MSP čiji su prihodi manji od 7.630.000 EUR)
- 15% snižena stopa za MSP na prvih 38.120 EUR oporezive dobiti (od 2019. dobit između 38.120 EUR i 500.000 EUR – stopa 28%; iznad stopa 31%)

2) Luksemburg

15% za poduzeća koja imaju oporezivu dobit do 175.000 EUR i 26.250EUR+31% za dobit između 175.000 i 200.000 EUR

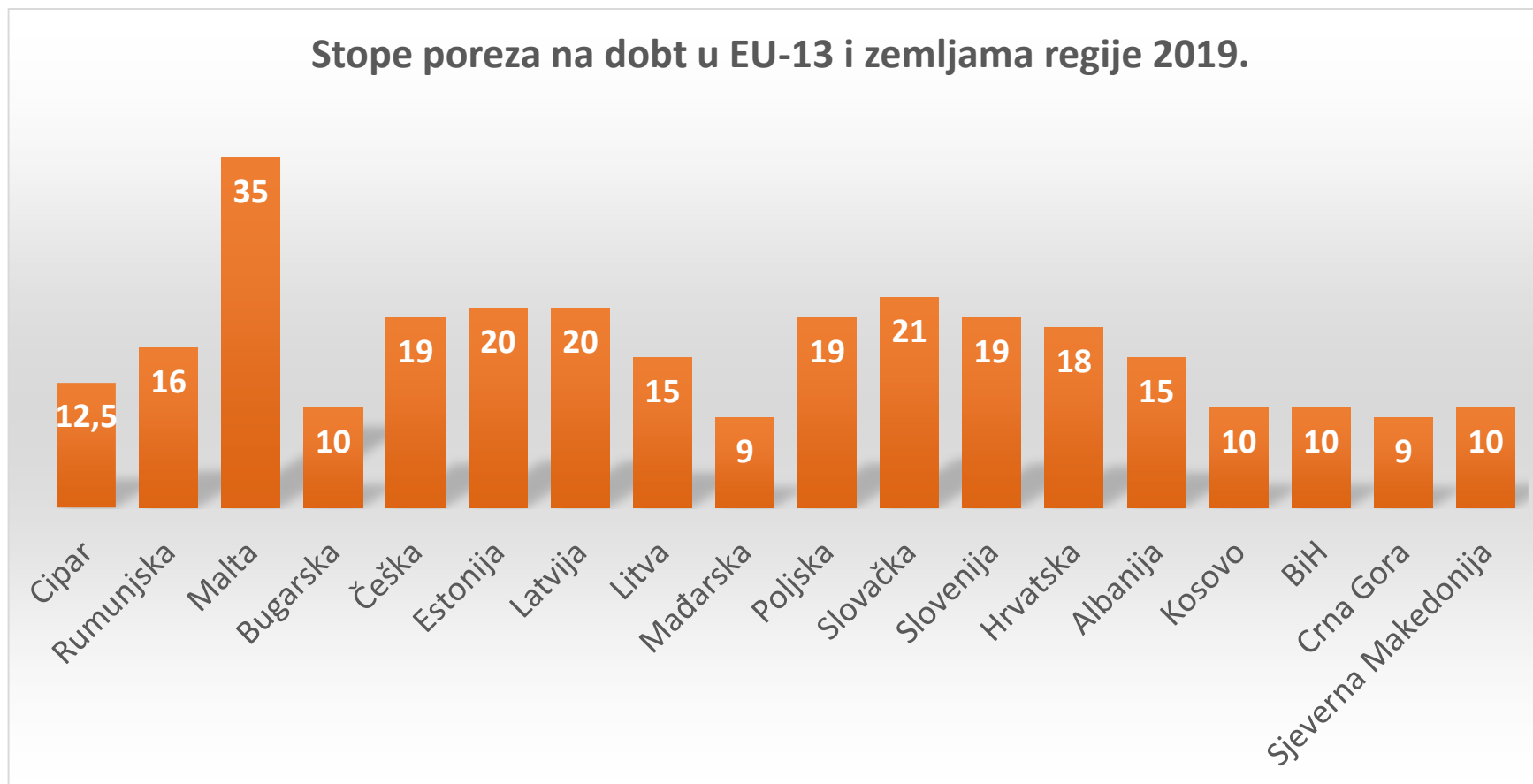
3) Portugal

mala poduzeća: snižena stopa 17% na dobit do 15.000 EUR

pririz na velika poduzeća:3% (2,5 prije 2012.) na dobit>1,5 mil EUR,5% na dobit >7,5 mil EUR i 9% (prije 2018.7%) na dobit>35 mil EUR (dodana zadnja stopa od 2014.)

4) **Španjolska:** 15% za nova poduzeća za prvu i drugu godinu u kojoj ostvaruju dobit i za još jednu godinu nakon

Grafikon 6.5. Stope poreza na dobit u novim čl. EU-a i državama regije 2019

Albanija- do 2014. 10%, od 2015.15% (progr.: 0,5 i 15 ovisno o prihodima)

Crna Gora – najmanja stopa poreza na dobit 9%

Zemlje regije – u prosjeku stopa poreza na dobit 10% (osim Hrvatske)

Estonija – do 2014. g. 21%, od 2015. g. 20%

Latvija – 2018. prešla od obične stope poreza na dobit od 15% na isti model (i stopu) kao i Estonija (oporezivanje samo raspoređene dobiti)

Mađarska – do 2016. g. dvije stope 10% i 19%, od 2017. g. jedna stopa od 9%

Hrvatska suprotno od Mađarske – do 2016. g. jedna stopa od 20%, od 2017. g. dvije stope 12% i 18%

Slovačka – 2012. (19%), 2013. (23%), 2014.-2016. (22%) i 2017. (21%)

Slovenija – 2012. (18%); 2013.-2016. (17%) i 2017. (19%) – jedina povećala stopu poreza na dobit u 2017.

Srbija – 2012. (10%), od 2013. (15%)

Poljska – ZAŠTITNA KAMATA od 2019. godine za uloženi (uplaćeni) kapital i na zadržanu dobit za kapitalne rezerve

Snižena stopa za MSP: Litva 5%; Poljska: 15%

opcija za **mala/mikro poduzeća**: oporezivanje ukupnog ph: **Latvija 15%** (CIT+ PIT + SSC), **Rumunjska 1–3%**, **Makedonija 0 - 1%**, **Kosovo** - po različitim % s obzirom na djelatnosti

Tablica 19.5: Porezni poticaji investicijama u državama srednje i istočne Europe – novim članicama EU-a u 2018. godini

DRŽAVA	POREZNI PRAZNICI I SNIŽENA STOPA POREZA NA DOBIT	TRETMAN AMORTIZACIJE	TRETMAN PRIJENOSA GUBITKA	ODBITAK OD OSNOVICE (%), POREZNI KREDIT (%), IZUZIMANJA I OSTALE OLAKŠICE
Bugarska	Snižena stopa poreza na dobit od 3% za društva koja se financiraju iz državnog ili lokalnog proračuna.	<p>Obračun amortizacije materijalne i nematerijalne imovine vrši se po linearnoj metodi.</p> <p>Stope amortizacije: 4% zgrade, 30% postrojenja i oprema, 50% za postrojenja i opremu koja su sastavni dio početne investicije ili se nabavljaju u svrhu poboljšanja energetske učinkovitosti, 50% za kompjutere, mobilne telefone i softver, 10% na cestovna vozila (isključujući automobile) i vozila zračnih luka, 25% na automobile (uključujući kamione), 15% na ostalu imovinu.</p> <p>Jednokratni otpis je predviđen za imovinu podložnu pravnim ili ugovornim ograničenjima.</p>	<p>Prijenos gubitka je moguć unaprijed na rok od 5 godina.</p> <p>Korištenje gubitka se ne priznaje kod restrukturiranja društva, osim u slučaju promjene pravnog oblika.</p> <p>Navedeno se ne odnosi na stalne poslovne jedinice, nastale kao rezultat spajanja domaćih društava s onima iz Europske unije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Porezni kredit u vrijednosti 100% poreza na dobiti društava koja se bave proizvodnom djelatnošću na područjima lokalne samouprave s visokom nezaposlenošću (preko 25%). Kako bi društvo moglo koristiti navedenu mjeru, potrebno je da društvo iznos porezne uštede reinvestira u iduće 4 godine. - Porezni kredit od 60% porezne obveze za poljoprivredne djelatnosti. - Kolektivni investicijski fondovi oslobođeni su plaćanja poreza na dobit - Brodarskim društvima se daje mogućnost obračuna poreza po tonaži broda.
Cipar	-	<p>Obračun amortizacije materijalne i nematerijalne imovine vrši se po linearnoj metodi.</p> <p>Stope amortizacije: 7% za poljoprivredne i industrijske zgrade te hotele, 3% za ostale zgrade, 20% na postrojenja.</p> <p>Nematerijalna imovina se amortizira na temelju procijenjenog vijeka trajanja, a maksimalno po stopi od 5%.</p>	<p>Prijenos gubitaka unaprijed na rok od 5 godina.</p> <p>U slučaju bilo kakvih promjena u vlasničkoj strukturi društva ili značajnih promjena u njegovoj djelatnosti, unutar perioda od 3 godine, gubi se pravo na korištenje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Odbitak od porezne osnovice u vrijednosti od 80% zarada od prava na intelektualno vlasništvo (npr. autorske naknade). U slučaju da društvo ima porezni gubitak, samo je 20% tako nastalog gubitka dozvoljeno prenositi u naredna porezna razdoblja. - Brodarskim društvima se daje mogućnost obračuna poreza po tonaži broda. - Primjena instrumenta zaštitne kamate

			prenesenog gubitka.	
Češka	<p>Snižena stopa poreza na dobit od 5% za otvorene investicijske fondove i društva kvalificiranih investicijskih fondova.</p> <p>Porezni praznik na period od deset godina za novoosnovana poduzeća u svrhu poticanja investicije velikih razmjera (kvalificirana ulaganja u proizvodnu djelatnost, tehnološki centri i strateški uslužni centri)</p>	<p>Obračun amortizacije vrši se po linearnoj ili degresivnoj metodi (ubrzana amortizacija).</p> <p>Stope amortizacije (linearna metoda): 33,33% za kompjutere, uredski namještaj i poljoprivrednu opremu; 20% vozila, avioni, optička i elektronička oprema; 10% patenti, postrojenja i oprema korišteni u specifičnim industrijskim procesima; 5% cjevovodi, drvene građevine, postrojenja i oprema koja se koristi za proizvodnju energije; 3,33% zgrade i ostale građevinske konstrukcije; 2% poslovne zgrade, hoteli i trgovački centri.</p> <p>U slučaju ubrzane amortizacije, prve godine korištenja se nabavna vrijednost množi s koeficijentom utvrđenog zakonom, dok se za ostale godine rezidualna vrijednost dijeli s utvrđenim koeficijentom, umanjenim za prethodne godine u kojima se izvršio otpis.</p>	<p>Prijenos gubitaka unaprijed na rok od 5 godina.</p> <p>Ograničenja u korištenju prenesenog gubitka, u slučaju značajnih promjena u vlasničkoj strukturi.</p>	<p>- Odbitak od porezne osnovice u visini dodatnih 100% ili 110% od kvalificiranih troškova za istraživanje i razvoj te ulaganja u ljudski kapital. Stopu od 110% mogu koristiti ona društva koja su registrirala veće kvalificirane troškove, u odnosu na prethodno porezno razdoblje. U slučaju nemogućnosti iskorištenja.</p> <p>- Porezni kredit na period od deset godina, u visini veće porezne obveze registrirane u posljednje dvije godine poslovanja postojećeg društva, u svrhu poticanja investicija velikih razmjera (kvalificirana ulaganja u proizvodnu djelatnost, tehnološki centri i strateški uslužni centri)</p> <p>- Oslobođenje od plaćanja poreza na nekretnine u razdoblju od 5 godina za investicije u koncesijske industrijske zone</p>
Estonija	<p>Ne postoji klasični sustav oporezivanja dobiti poduzeća, kao razlike prihoda i rashoda, već se aktivnost poslovnih subjekata vrši temeljem poreza na raspodijeljenu dobit.</p> <p>Snižena stopa od 14% za raspodjele koje su jednake ili niže od prosjeka izvršenih isplata u prethodne tri godine.</p>	-	-	-

Hrvatska	<p>Snižena stopa od 12% ukoliko prihodi poslovnog subjekta ne prelaze 3.000.000 HRK.</p> <p>Snižena stopa od 12% ukoliko prihodi poslovnog subjekta ne prelaze 3.000.000 HRK.</p> <p>Snižena stopa u vrijednosti od 50% zakonske stope, za trgovačka društva koja posluju na područjima posebne državne skrbi (Grada Vukovara i I skupine)</p> <p>Snižena porezna stopa (4,5% ili 9%) ili potpuno porezno izuzeće na investicije (od preko 3 milijuna eura i 15 zaposlenih) na rok do 10 godina od početka ulaganja, ovisno o iznosu investicije i broju zaposlenih.</p>	<p>Obračun amortizacije se vrši po linearnoj metodi, u ovisnosti o procijenjenom vijeku trajanja imovine.</p> <p>Stope amortizacije: 5% zgrade, 5% - 50% postrojenja i oprema, 25% nematerijalna imovina, 10% ostala materijalna imovina.</p> <p>Ubrzana stopa amortizacije je dozvoljena u obliku dvostrukog uvećanja zakonom propisanih stopa.</p> <p>Jednokratni otpis je dozvoljen za svu imovinu čija nabavna vrijednost ne prelazi 3.500,00 kn.</p>	<p>Prijenos gubitaka unaprijed na rok od 5 godina.</p>	<p>- Odbitak od porezne osnovice u visini od 100% do 150% opravdanih troškova u svrhu istraživanja i razvoja.</p> <p>- Odbitak za obrazovanje i izobrazbu zaposlenika (ulaganje u ljudski kapital) u visini od 25% do 80%, ovisno o veličini poslovnog subjekta</p>
Latvija	-	-	<p>S obzirom da se od 1.1.2018. primjenjuje porez na raspodijeljenu dobit poslovnih subjekata, moguće je koristiti samo neiskorištene gubitke koje proizlaze iz prethodnog sustava oporezivanja dobiti.</p> <p>Akumulirane gubitke je potrebno iskoristiti maksimalno u naredne 4</p>	<p>- Porezni kredit u vrijednosti od 80% porezne obveze, za društva osnovana na područjima sa statusom luke i posebnih ekonomskih zona. Korištenje mjere je ograničeno, odnosno ovisi o veličini društva, vrijednosti akumuliranih investicija te iznosu ostalih olakšica koje se koriste.</p> <p>- Porezni kredit za kvalificirane investicije, u vrijednosti od 25% na ulaganja do 50 milijuna eura i 15% na ulaganja koja prelaze 50 milijuna eura, ali istodobno ne prelaze 100 milijuna eura. Neiskorišteni iznos se može prenositi na</p>

			godina, u obliku poreznog kredita prilikom isplate dobiti. Na godišnjoj razini najviše je dozvoljeno iskoristiti 15% od ukupnog gubitka.	idućih 16 poreznih razdoblja. - Brodarskim društvima daje se mogućnost obračuna poreza po tonaži broda.
Litva	<p>Porezni praznik primjenjuje se za prvu godinu poslovanja malih poduzeća, dok se za ostale godine može primijeniti snižena stopa od 5% ukoliko prosječni broj zaposlenih ne prelazi 10 osoba i poreznu osnovicu od 300.000 eura.</p> <p>Snižena stopa od 5% na dobit koja proizlazi od raspolaganja imovinom nastalom iz istraživanja i razvoja (softver, patenti te izumi zaštićeni certifikatom od strane Europskog ureda za patente) i za kooperante poljoprivrednih poduzeća, čiji ukupni promet čini više od 50% poljoprivrednih aktivnosti.</p> <p>Snižena stopa od 10% za poljoprivredna društva čiji promet od poljoprivrednih aktivnosti prelazi udio od 50% u ukupnom prometu.</p> <p>Stopa od 0% na prvih 7.250 eura neprofitnih organizacija,</p>	<p>Obračun amortizacije se može izvršiti po linearnoj metodi, funkcijskoj metodi, dok je udvostručena degresivna metoda dozvoljena za određenu materijalnu imovinu; poput novih zgrada, postrojenja i opreme, vozila čiji je predviđeni vijek trajanja do 5 godina, softver i stečena prava.</p> <p>Stope amortizacije (linearna metoda): 12,5% za novogradnju, 5% za stambene zgrade, 15% za ostale zgrade, cjevovode i zrakoplove, 20% postrojenja i oprema, od 10 do 25% za vozila (ovisno o njihovoj starosti), 33,3% na softvere i ostalu nematerijalnu imovinu.</p> <p>Ubrzana amortizacija u obliku 100% otpisa nabavne vrijednosti određene imovine nužne za implementaciju investicijskih projekata (postrojenja i oprema, kamioni i prikolice, kompjuteri, hardver i softver, komunikacijska oprema, stečena prava), ali do vrijednosti od maksimalno 300.000 eura godišnje. U slučaju prelaska navedenog iznosa, ostatak vrijednosti je moguće prenositi u naredne 4 godine. Ostala materijalna imovina koja služi u svrhu istraživanja i razvoja, amortizacija se po stopi od 50%.</p> <p>Mogućnost kapitalizacije troškova visokog</p>	<p>Prijenos gubitaka unaprijed na neodređeno vrijeme.</p> <p>Godišnje se može koristiti gubitak u visini 70% porezne osnovice nastale u tekućoj godini, dok se ostatak prenosi na naredna razdoblja.</p> <p>Ograničenja u slučaju promjene vlasničke strukture društva nisu prisutne, pod uvjetom da ne dolazi do promjene djelatnosti poslovanja.</p>	<p>- Odbitak od porezne osnovice za trostruku vrijednost troškova vezanih za istraživanje i razvoj.</p> <p>- Porezni kredit u vrijednosti do maksimalno 75% porezne obveze za djelatnost filmske produkcije.</p> <p>- Brodarskim društvima se daje mogućnost obračuna poreza po tonaži broda.</p> <p>- Izuzimanje od oporezivanja prihoda od premija osiguravajućih društava za ugovorene police životnog osiguranja.</p> <p>- Izuzimanje prihoda od investicija (isključujući dividende i raspodijeljenu dobit) za investicijska društva koja posluju na području Litve kao društva kolektivnog zajedničkog ulaganja.</p>

	<p>čije komercijalne aktivnosti ne prelaze 300.000 eura na godišnjoj razini.</p> <p>Posebni sustav za slobodne ekonomske zone:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porezni praznik od 6 godina svim društvima registriranim na području navedenih zona - snižena stopa u vrijednosti od 50% zakonske stope za idućih deset godina <p>Navedeno je moguće koristiti uz uvjet da poslovni subjekti investiraju u minimalnoj visini od 1.000.000 eura te da 75% prihoda ostvare na području slobodnih ekonomskih zona.</p>	<p>obrazovanja i profesionalne kvalifikacije za buduće radnike društva. Amortizacija se vrši po god. stopi od 25%.</p>		
Mađarska	-	<p>Obračun amortizacije obavlja se po linearnoj metodi.</p> <p>Stope amortizacije: 2% - 6% za zgrade i građevine, 15% za poljoprivrednu namjenu; 14,5% postrojenja i oprema; 33% kvalificirana postrojenja i oprema (uredska oprema, solarni paneli, industrijski roboti, postrojenja koja smanjuju štetno djelovanje okolišu itd.); 50% za kompjutere te postrojenja i opremu za video produkciju; 20% za motorna vozila; 30% na iznajmljena postrojenja i opremu koji se nalaze u poslovnim knjigama najmodavca; 20% za nematerijalnu imovinu (osim goodwilla);</p>	<p>Prijenos gubitaka unaprijed na rok od 5 godina.</p> <p>Mogućnost korištenja prenesenog gubitka na godišnjoj razini u maksimalnom iznosu do 50% dobiti tekuće godine.</p>	<p>- Porezni kredit za promociju razvoja, za kvalificirane investicije čija sadašnja vrijednost iznosi minimalno 3 milijuna HUF-a (500 milijuna ako potječe od malih i srednjih poduzeća) u svrhu očuvanja okoliša, filmsku produkciju i stvaranja novih radnih mjesta. Mjera se može koristiti u idućih 16 godina, od datuma podnošenja zahtjeva, a vrijednost poreznog kredita ne može prelaziti 80% godišnje porezne obveze. Od 2017. godine navedena mjera je dostupna i za početna ulaganja velikih društava na području regije Centralna Mađarska, pod uvjetom da minimalna</p>

		<p>50% za prava intelektualnog vlasništva i kapitalizirana vrijednost eksperimentalnih razvoja.</p> <p>Imovina čija je vrijednost niža od 100.000 HUF jednokratno se otpisuje.</p> <p>Ubrzana amortizacija se primjenjuje na nabavu novih vozila (isključujući automobile), postrojenja i opremu; u vrijednosti jednokratnog otpisa za mala i srednja poduzeća koja su navedenu imovinu stavila u uporabu u slabije razvijenim regijama.</p>	<p>neto sadašnja vrijednost investicije iznosi 6 milijuna HUF-a i doprinese stvaranju radnih mjesta s minimalnom neto sadašnjom vrijednosti od 3 milijuna HUF-a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Porezni kredit za investicije malih i srednjih poduzeća, u vrijednosti 100% kamatnih troškova na kredite u svrhu proizvodnje ili nabave materijalne imovine. - Porezni kredit na sponzorstvo filmske produkcije u vrijednosti do 25% troškova izravne produkcije. U navedenu vrijednost se mogu priznati i izdaci koji se ne smatraju troškovima, npr. kupnja filmskih prava, a navedena mjera se može koristiti u roku od 8 godina. - Porezni kredit u vrijednosti 30% od troškova za povećanje energetske efikasnosti, do maksimalnog iznosa od 15 milijuna eura. Mala i srednja poduzeća mogu uvećati navedenu stopu za dodatnih 15 milijuna eura. - Odbitak od osnovice u visini trostruke vrijednosti direktnih troškova osnovnih ulaganja u istraživanje, aplicirana istraživanja i eksperimentalne razvoje. Maksimalni godišnji odbitak može iznositi 50 milijuna HUF-a - Odbitak od osnovice u visini trostruke vrijednosti kupljenih udjela u start-up poduzeća.
--	--	--	--

Mađarska				<ul style="list-style-type: none"> - Odbitak od osnovice za investicije u električne punionice, u visini njene nabavne vrijednosti, a maksimalno do 20 milijuna eura. - Posebni porezni tretman investicijskih zaklada u nekretnine obuhvaća oporezivanje u skladu s ostvarenim kapitalnim dobitima. Porez na dobit plaćaju vlasnici zaklada na temelju ostvarenog kapitalnog dobitka. - U slučaju da dobit društva prije oporezivanja prelazi najmanje peterostruku vrijednost prošlogodišnje oporezive dobiti, spomenuto društvo može donijeti odluku da poreznu obvezu za tu godinu podmiri u narednih dvije godine. Da bi porezni obveznik mogao koristiti ovu mjeru mora biti u sustavu poreza na dobit minimalno 3 godine i ne smije biti predmet reorganizacijskih aktivnosti.
Malta	-	<p>Obračun amortizacije obavlja se po linearnoj metodi.</p> <p>Industrijske i ostale poslovne zgrade se amortiziraju po stopi od 2%, uz posebni dodatak od 10% na obračunatu amortizaciju u prvoj godini obračuna.</p> <p>Stope amortizacije za ostalu imovinu: 25% kompjuteri, elektronička oprema i softver; 20% za motorna vozila (ali ne više od 14.000 eura godišnje); 16,67% postrojenja i oprema; 10% plovila i brodovi; 6,67% električne i vodovodne instalacije</p>	Prijenos gubitka unaprijed na neodređeno vrijeme.	<ul style="list-style-type: none"> - Porezni kredit u iznosu od 25% do 80% vrijednosti kvalificiranih troškova za istraživanje i razvoj. - Porezni kredit za kvalificirane investicije, kao postotak vrijednosti kvalificiranih kapitalnih investicija ili troškova plaće za novostvorena radna mjesta: 10% za velika društva, 20% za srednja poduzeća, 30% na mala poduzeća. - Dobit brodarskih kompanija oporezuje se isključivo po tonaži broda, s izuzetkom nerezidentnih društava; koji su obveznici poreza na dobit samo za teret koji je prevezen na Maltu, ne i za teret koji je namijenjen pretovaru.

				<p>- Dobit koja proizlazi iz vlasništva, leasinga ili poslovanja zrakoplova, korištenih u međunarodnom prijevozu osoba i dobara, smatra se da proizlaze iz inozemnih aktivnosti te se stoga izuzimaju od oporezivanja.</p> <p>- Potpore za ulaganje kvalificiranim društvima koja posluju na području slobodne carinske zone luke Marsaxllok Bay.</p>
Poljska	<p>Snižena stopa od 15% za novoosnovana i mala društva (godišnji promet im ne prelazi 1,2 milijuna eura, s uključenim PDV-om).</p>	<p>Obračun amortizacije obavlja se po linearnoj metodi i degresivnoj metodi, za određenu kategoriju imovine.</p> <p>Amortizacijske stope (linearna metoda): 1,5% do 4,5% za zgrade; 18 do 20% za rudničku opremu i postrojenja; 10% za opća postrojenja i oprema; 30% računala; 4,5% do 20% vozila; 20% za alate, elektroničke blagajne i mobilne uređaje; 50% za softver, intelektualno vlasništvo, filmove, prava na radio televizijsku produkciju; 100% za ulaganja u istraživanje i razvoj; 20% za ostalu nematerijalnu imovinu.</p> <p>Jednokratni otpis imovine čija je vrijednost niža od 10.000 PLN.</p> <p>Ubrzana amortizacija se primjenjuje za nabavu kvalificirane materijalne imovine (isključujući nekretnine i prijevozna sredstva). Mala i novoosnovana poduzeća mogu određenu materijalnu imovinu jednokratno otpisati prilikom nabave, ali u maksimalnom iznosu od 50.000 eura godišnje.</p>	<p>Prijenos gubitka unaprijed na rok od 5 godina.</p> <p>Gubitak se može godišnje koristiti u maksimalnom iznosu od 50% vrijednosti ukupnog gubitka.</p> <p>U slučaju spajanja, razdvajanja ili preuzimanja društva, preneseni gubitak nije moguće koristiti.</p>	<p>- Odbitak od osnovice u vrijednosti od 200% do 250% kvalificiranih troškova u svrhu aktivnosti istraživanja i razvoja. Start-up poduzećima, koja ne uspijevaju generirati dovoljnu količinu prihoda kako bi u potpunosti iskoristila olakšicu, mogu zatražiti novčanu isplatu kvalificiranih troškova.</p> <p>- Regionalni investicijski novčani poticaji za ulaganja na područjima posebno definiranih ekonomskih zona. Minimalna vrijednost investicije mora iznositi 100.000 eura, a maksimalna vrijednost potpora od 10% do 50% kvalificiranih troškova, u ovisnosti o zoni ulaganja. Maksimalnu vrijednost potpore moguće je uvećati za dodatnih 20% kada je riječ o ulaganjima malih poduzeća, ili 10% kada se radi o ulaganjima srednjih poduzeća.</p> <p>- Brodarskim društvima se daje mogućnost obračuna poreza po tonaži broda.</p>

Rumunjska	Mala poduzeća koja su do 31.12. prethodne godine ostvarila promet niži od milijun eura i koja nisu pokrenula postupak likvidacije, mogu primijeniti sniženu stopu od 1% ako imaju jednog zaposlenog ili više zaposlenika. U slučaju da nemaju zaposlenih primjenjuju stopu od 3%.	Obračun amortizacije obavlja se po linearnoj metodi za svu imovinu, na temelju procijenjenog vijeka trajanja određenog sredstva. Ubrzana amortizacija se primjenjuje za patente te postrojenja i opremu za odgovarajuće aktivnosti. Investicije koje su učinjene u svrhu prevencije nesretnih slučajeva na radu ili uspostavljanja medicinskih centara, otpisuju se jednokratno.	Prijenos gubitka unaprijed na rok od 7 godina. U slučaju prestanka postojanja društva radi spajanja ili podjele, pravo korištenja prenesenog gubitka nastavlja se na novo društvo.	<ul style="list-style-type: none"> - Odbitak od porezne osnovice kroz dodatno uvećanje kvalificiranih troškova za 50%. - Iznos dobiti koja se reinvestira u proizvodnju i/ili nabavu tehnološke opreme, IT opreme i softver, a koristi se za ostvarivanje oporezivi prihoda, izuzima se iz porezne osnovice. - Prilagođena porezna pravila za društva koja obavljaju djelatnost unutar slobodnih ekonomskih zona. - Porezni kredit u vrijednosti 100% porezne obveze na razdoblje od idućih 10 godina, za društva koja obavljaju isključivo djelatnost inovacija, istraživanja i razvoja te vezanih aktivnosti.
Slovačka	-	<p>Obračun amortizacije obavlja se po linearnoj ili degressivnoj metodi.</p> <p>Zakonske stope amortizacije: 25% kompjuteri, vozila, određeni alati; 16,7% namještaj, postrojenja i oprema; 12,5% određena tehnologija; 8,33% plovila, avioni, određene tehnologije, rasvjetne konstrukcije; 5% inženjerski radovi i određene zgrade; 2,5% hoteli i ostale zgrade.</p> <p>Jednokratni otpis materijalne imovine, koja ima nižu nabavnu vrijednost od 1.700 eura, i nematerijalne imovine, koja ima nižu nabavnu vrijednost od 2.500,00 eura.</p> <p>Ubrzana amortizacija provodi se kao umnožak nabavne vrijednosti imovine i utvrđenog koeficijenta za prvu godinu, dok se za ostale godine udvostručena rezidualna vrijednost dijeli s utvrđenim koeficijentom,</p>	Prijenos gubitka unaprijed na rok od 4 godine.	<ul style="list-style-type: none"> - Odbitak od porezne osnovice u vrijednosti od 200% kvalificiranih troškova za istraživanje i razvoj. - Izuzimanje od oporezivanja 50% prihoda koji proizlaze od komercijalne uporabe nematerijalne imovine (npr. prihodi od prodaje proizvoda, za čiju se proizvodnju koristi registrirani patent razvijen od strane poreznog obveznika). Mjera se priznaje sve dok se provodi amortizacija nad nematerijalnom imovinom.

		uz oduzimanje broja već otpisanih godina.		
Slovenija	-	<p>Obračun amortizacije obavlja se po linearnoj metodi za svu imovinu.</p> <p>Zakonske stope amortizacije: 3% zgrade; 20% vozila, postrojenja i oprema; 50% za kompjutere i softver.</p> <p>Patenti razvijeni u vlastitoj režiji ne smatraju se imovinom te se stoga niti ne amortiziraju.</p> <p>Materijalna imovina s nabavnom vrijednosti do 500 eura jednokratno se otpisuje.</p>	<p>Prijenos gubitka unaprijed na neodređeno vrijeme.</p> <p>Korištenje prenesenog gubitka ne smije prijeći 50% vrijednosti godišnje porezne osnovice.</p> <p>U slučaju promjena u vlasničkoj strukturi za preko 50%, gubi se pravo na korištenje prenesenog gubitka. Ako je promjena u vlasničkoj strukturi niža, potrebno je udovoljiti određenim kriterijima vezanim za nastavak djelatnosti društva.</p> <p>Ista ograničenja vrijede i za operacije spajanja i razdvajanja.</p>	<p>- Odbitak od porezne osnovice 40% vrijednosti od ulaganja u određenu opremu i nematerijalnu imovinu. U slučaju neiskoristivosti u određenom poreznom razdoblju, olakšicu je moguće prenositi u narednih 5 godina.</p> <p>- Odbitak od porezne osnovice u vrijednosti 100% na ulaganja u interne aktivnosti istraživanja i razvoja ili u svrhu nabave usluga od trećih strana za istraživanje i razvoj. U slučaju neiskoristivosti u određenom poreznom razdoblju, olakšicu je moguće prenositi u narednih 5 godina.</p> <p>- U određenim slučajevima izuzimaju se od oporezivanja dobiti investicijski fondovi, mirovinski fondovi, osiguravajuća društava i društava rizičnog kapitala.</p> <p>- Brodarskim društvima se daje mogućnost obračuna poreza po tonaži broda.</p>

Izvor: Banović, I. (2018): Utjecaj oporezivanja dobiti poduzeća na kretanje izravnih stranih ulaganja u zemljama članicama Europske unije, Završni rad - Poslijediplomski specijalistički studij Financije, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet Rijeka, str. 42-51 (prema: IBFD Tax Knowledge Centre 2018, European Tax Handbook 2018)

Tablica 20.5: Porezni poticaji investicijama u starim članicama EU-a u 2018. godini

DRŽAVA	POREZNI PRAZNICI I SNIŽENA STOPA POREZA NA DOBIT	TRETMAN AMORTIZACIJE DUGOTRAJNE IMOVINE	TRETMAN PRIJENOSA GUBITKA	ODBITAK OD OSNOVICE (%), POREZNI KREDIT (%), IZUZIMANJA I OSTALE OLAKŠICE
Austrija	-	<p>Obračun amortizacije se primjenjuje linearnom metodom.</p> <p>Stope amortizacije nisu propisane, tj. amortizacija se provodi na temelju procijenjenog vijeka trajanja pojedino nabavljene imovine. Zgrade se amortiziraju po stopi od 1,5% do 2,5%, vozila po stopi od 12,5%.</p> <p>Jednokratni otpis je dozvoljen za imovinu čija nabavna vrijednost ne prelazi 400 eura.</p>	<p>Mogućnost prijenosa gubitka unaprijed na neodređeno vremensko razdoblje.</p> <p>U slučaju operacija spajanja ili podjela društava, gubitci iz tekuće ili prethodne godine priznaju se u visini od 75% dobiti ostvarene tekuće godine, dok se ostatak prenosi na buduća razdoblja</p>	<p>Odbitak od osnovice za troškove istraživanja i razvoja u visini od 14% (maksimalna osnovica do milijun eura).</p> <p>Izuzete za primljene dividende privatnih zaklada</p>
Belgija	<p>Snižena porezna stopa za mala i srednja poduzeća, s godišnjom dobiti do 100.000,00 eura, iznosi 20% (20,4% s uračunatim prirezom od 2%)</p>	<p>Primjenjuje se linearna metoda, uz mogućnost primjene degresivne metode.</p> <p>Stope amortizacije (linearna metoda): 3 do 5% zgrade; 10 do 33% postrojenja i oprema; 33,3% nematerijalna imovina vezana za istraživanje i razvoj; 10% know how; 20% u ostalim slučajevima.</p> <p>Primjena ubrzane amortizacije dozvoljena je za nove brodove (20% za prvu godinu, 15% za slijedeće dvije godine, 10% za ostatak godina), ostale brodove (10%), postrojenja i poslovne zgrade, uz izuzetak zgrada za istraživanje i razvoj (33,33%), te nabavu određene imovine za subjekte</p>	<p>Mogućnost prijenosa gubitka unaprijed na neodređeno vremensko razdoblje.</p> <p>Prijenos gubitka se ne priznaje u slučaju reorganizacije društava, kojima je cilj prebacivanje gubitaka u svrhu umanjenja porezne osnovice</p>	<p>Odbitak od osnovice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Normalne olakšice: 13,5% na troškove nabave patenata te istraživanja i razvoja ekološko prihvatljivih tehnologija, 3% za recikliranje rabljenog materijala, 30% za plovila, 8% na vrijednost ostalih investicija (za 2018. god. se navedena stopa povećava na 20% za mala i srednja poduzeća). - Posebne olakšice: dodatno uvećanje postojeće amortizacije, za 10,5% ako poduzeće zapošljava manje od 20 zaposlenika na prvi dan financijske godine, dodatnih 25% za ulaganja u ekološki prihvatljiva rješenja rasta i razvoja.

		<p>definirane kao društva od javnog interesa (33,33%). Dozvoljen je jednokratni otpis troškova osnivanja.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Malim poduzećima se odobrava dodatnih 20% na ulaganja u sigurnosne mjere - Primjena instrumenta zaštitne kamate - Dodatne olakšice za brodarska društva u slučaju opredjeljenja na oporezivanje po tonaži broda - Izuzimanje prihoda od inovacija: 85% vrijednosti prihoda od patenata, softvera i ostalih prava intelektualnog vlasništva <p>Porezni kredit za investicije u start-up društva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30% malim i srednjim poduzećima - 45% u mikro poduzeća
Danska	-	<p>Obračun amortizacije se primjenjuje putem linearne metode. Za vozila, brodove (>20 tona) i postrojenja primjenjuje se obračun po degresivnoj metodi. Stope amortizacije: 4% zgrade; 25% brodovi (>20 tona); 14,29% nematerijalna imovina; 20% unajmljene zgrade.</p> <p>Ubrzana amortizacija za sve brodove omogućena je po stopi od 20% za prvu godinu nakon proizvodnje; mogućnost dodatnog uvećanja stope za 3% kod poslovnih zgrada za koje se procjeni da je vijek trajanja do 25 god.</p> <p>Jednokratni otpis za svu imovinu s procijenjenim vijekom trajanja do 3 godine, čija nabavna vrijednost ne prelazi 13.500,00 DKK (isto se odnosi i na svu postojeću imovinu čija bilančna vrijednost ne prelazi navedeni iznos), softver te brodove, postrojenja i oprema za istraživanje i razvoj.</p> <p>Nabavnu vrijednost kvalificirane opreme je moguće amortizirati po stopi od 115% (do 25%</p>	<p>Mogućnost prijenosa gubitka unaprijed. Iznos njegova korištenja ne smije prijeći 60% dobiti tekućeg razdoblja ili 8.205.000,00 DKK.</p> <p>Postoje ograničenja u slučaju promjena vlasničke strukture društva.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Odbitak od osnovice za troškove istraživanja i razvoja do 5.5 miliona DKK godišnje - Mogućnost oporezivanja dobiti brodarskih društava po tonaži broda

		godišnje)		
Finska	-	<p>Degresivna metoda amortizacije primjenjuje se za sve vrste zgrada.</p> <p>Amortizacijske stope (obračunavaju se na ostatak knjigovodstvene vrijednosti): 20% za zgrade namijenjene istraživanju i razvoju, 7% za industrijske zgrade, 4% za poslovne i stambene zgrade, za postrojenja i opremu 25%.</p> <p>Mogućnost jednokratnog otpisa postrojenja i opreme (uključujući i vozila) čiji procijenjeni vijek uporabe ne prelazi 3 god. Ukupna vrijednost imovine koja se otpisuje ne smije prijeći iznos od 2.500,00 eur god. Patenti i ostala prava mogu se otpisati po linearnoj metodi amortizacije, u roku od 10 godina.</p>	<p>Mogućnost prijenosa gubitka unaprijed u periodu do 10 godina.</p> <p>U slučaju promjene vlasničke strukture (preko 50%), prijenos gubitka nije dozvoljen</p>	<p>- Za brodarska društva je dozvoljen obračun poreza na dobit po tonaži broda.</p> <p>- Mogućnost godišnjeg oporezivanja prihoda od dugoročno ugovorenih usluga, po izvršenom učinku</p>
Francuska	<p>Snižena porezna stopa od 28% za ostvarenu dobit do 500.000,00 eura.</p> <p>Mala poduzeća (ona čije min. 75% vlasništva pripada fizičkoj osobi i imaju god. promet do 7.630.000,00 eura) za prvih 38.120,00 eura plaćaju porez po stopi od 15%.</p> <p>Porezni praznik od 5 godina za poduzeća osnovana u određenim regijama (do maksimalno 200.000 eura porezne obveze u 3 god.; u</p>	<p>Amortizacija se primjenjuje isključivo linearnom metodom.</p> <p>Amortizacijske stope: poslovne zgrade 2 - 5%, postrojenja i oprema 10 - 20%, vozila 20 – 25%, avioni 12,5%.</p> <p>Degresivna metoda amortizacije dozvoljena je samo za određenu imovinu čiji procijenjeni vijek trajanja nije niži od 3 god. niti viši od 15 god.</p> <p>Troškovi osnivanja tretiraju se kao trošak razdoblja ili se amortiziraju u razdoblju od 5 godina.</p> <p>Kod imovine financirane određenim potporama ili investicijama, osnovica za amortizaciju takve imovine čini njena nabavna vrijednost uvećana za 50% primljenih potpora.</p>	<p>Mogućnost prijenosa gubitka unaprijed na neodređeno vremensko razdoblje, uz mogućnost korištenja na god. razini do 1.000.000 eura + 50% dobiti tekuće godine ako prelazi 1.000.000 eura.</p> <p>Prijenos gubitka nije moguć u slučaju prestanka poslovne aktivnosti, poslovne reorganizacije ili odluke o likvidaciji društva.</p> <p>Akumulirani gubitak moguće je koristiti u slučaju pripajanja ili</p>	<p>- Porezni kredit za investicije u istraživanja i razvoj: 30% izdataka za vrijednost do 100 milijuna eura, a 5% na vrijednost koja prelazi navedeni iznos.</p> <p>- Porezni kredit za troškove inovacija u istraživanje i razvoj (npr. razvoj prototipa) za mala i srednja poduzeća iznosi 20% izdataka do vrijednosti od 400.000 eur (80.000 eur). Višak poreznog kredita moguće je prenositi do 3 godine unaprijed.</p> <p>- Mala i srednja poduzeća uz udovoljavanje određenih uvjeta, oslobađaju se plaćanja poreza na dobit za idućih 12 mjeseci u potpunosti, uz 50% umanjenja porezne obveze za naredno razdoblje.</p> <p>- Porezni kredit od 20% za investicije na Korzici (30% za mala poduzeća).</p>

	gradskim i prigradskim područjima do 100.000 eura dobiti godišnje).		spajanja pod uvjetom da novo poduzeća nastavi poslovanje s postojećim poslovnim partnerima i radnom snagom minimalno 3 godine. Moguće je prenositi gubitak unatrag, na razdoblje do maksimalno 6 godina, u obliku poreznog kredita do iznosa od 1.000.000 eura.	- Dobit brodarskih društava može biti obračunata po tonaži broda. - Multinacionalna društva ili Francuske kompanije koje posluju u različitim zemljama, uključujući distribucijske centre, mogu zatražiti izračun porezne osnovice po sniženoj osnovici, definiranim poreznim rješenjem.
Njemačka	-	Amortizacija se u pravilu primjenjuje linearnom ili funkcijskom metodom. Imovina u vrijednosti do 800 eura otpisuje se jednokratno u godini nabave, alternativno se imovina u vrijednosti od 250 do 1.000 eura može amortizirati po godišnjoj stopi od 20%. Stope amortizacije nekretnina (linearna): 3% poslovne zgrade, 2% zgrade za turistički smještaj. Ubrzana amortizacija za rekonstrukciju nekretnina od 9% s rokom do 7 god. ili 7% s rokom do 4 godine. Dodatna amortizacija za poduzeća s neto imovinom manjom od 235.000 eura (stopu amortizacije za novonabavljenu imovinu moguće je uvećati za dodatnih 20).	Prijenos gubitka do 1.000.000 eura, može se prenositi unatrag samo za prethodno porezno razdoblje. Preostali dio je moguće prenositi unaprijed do prvih 1.000.000 eura, dok se ostatak odbija do 60% dobiti. Prijenos gubitka nije dozvoljen u slučaju promjene vlasničke strukture za više od 50%, unutar 5 godina, ili reorganizacije poslovanja.	- Odbitak od osnovice u vrijednosti do 40% očekivanih troškova nabave ili proizvodnje imovine čija je realizacija planirana u naredne dvije godine. Olakšica je primjenjiva za poduzeća čija vrijednost neto imovine ne prelazi 235.000 eura, a može se koristiti do maksimalnog iznosa do 200.000 eura. - Dobit brodarskih društava može se obračunati po tonaži broda.
Grčka	Snižena stopa poreza na dobit (za 10% u prvoj godini, a 5% u drugoj) za spajanje malih i srednjih	Obračun amortizacije se primjenjuje linearnom metodom. Amortizacijske stope: 4% za sve vrste zgrada, 5% za sva vozila (uključujući plovila i zrakoplove),	Prijenos gubitka unaprijed na maksimalni rok do 5 godina. U slučaju spajanja	- Odbitak od porezne osnovice za kvalificirane investicije u visini do 50% izdataka po investicijskom planu, u ovisnosti o regiji investiranja; prijenos unaprijed do 8 godina.

	<p>poduzeća; mora biti udovoljen zahtjev određene veličine temeljnog kapitala u ovisnosti o pravnom obliku poslovnog subjekta. Dobit rezidentnih poduzeća Aegean otoka oporezuje se po stopi koja je niža za 40% u odnosu na zakonsku.</p>	<p>10% na postrojenja i opremu (računala i softver nisu uključeni) te ostalu materijalnu imovinu, 10% na nematerijalnu imovinu, 20% na računala i softver, 40% za investicije u istraživanje i razvoj. Primjena jednokratnog otpisa dugotrajne imovine čija vrijednost ne prelazi 1.500 eura.</p>	<p>poduzeća, na novo društvo se prenosi pravo korištenja prenesenog gubitka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Odbitak od porezne osnovice za troškove istraživanja i razvoja za dodatnih 30% njihove nabavne vrijednosti; u slučaju izdataka s elementima nabave dugotrajne imovine, iste je potrebno kapitalizirati te amortizirati u roku od 3 godine. - Izuzeće od oporezivanja u roku od 3 godine na prihode nastale prodajom proizvoda za čiju je proizvodnju poduzeće koristilo vlastiti razvijeni i međunarodno priznati patent. - Izuzeće od oporezivanja kapitalnih dobitaka nastalih pri spajanju poduzeća; uz udovoljavanje određenih kriterija u vidu veličine kapitala, u skladu s pravnim oblikom poslovnog subjekta. - Dobit brodarskih društava se obračunava po tonaži broda. - Razne porezne povlastice za investicije i projekte od strateške važnosti (fiksni porezni režim za određeno vremensko razdoblje, povlašteni način obračuna porezne osnovice, porezno priznati troškovi rezerviranja).
Irska	-	<p>Obračun amortizacije se primjenjuje linearnom metodom. Stope amortizacije: 4% industrijske zgrade, 10 – 15% za poljoprivredne zgrade, 4% za hotele i kampove, 12,5% na postrojenja i opremu, 7% na prava intelektualnog vlasništva (patenti, prava vlasništva i softver). Jednokratni otpis za energetska postrojenja i kapitalne izdatke na kvalificirana znanstvena istraživanja.</p>	<p>Prijenos gubitka unaprijed na neodređeno vrijeme. Ograničenja u korištenju prenesenog gubitka u slučaju značajnih promjena u vlasničkoj strukturi ili djelatnosti poslovanja društva. Prijenos gubitka unatrag nije dozvoljen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Porezni kredit u vrijednosti 25% izdataka za kvalificirane investicije u istraživanje i razvoj (ulaganje u pogonske zgrade i postrojenja), uz mogućnost korištenja unatrag na prethodno porezno razdoblje ili beskonačnog prijenosa unaprijed. U slučaju nemogućnosti iskoristivosti cjelokupnog poreznog kredita, može se zatražiti refundacija preostalog iznosa. - Paket razvoja temeljen na znanju: dobit koja proizlazi iz kvalificirane nematerijalne imovine

				<p>(patenti i zaštićeni softver proizašli iz investicija u istraživanje i razvoj) oporezuje se po sniženoj poreznoj stopi od 6,25%</p> <ul style="list-style-type: none"> - Porezni kredit za ulaganja u filmsku industriju: 32% na najniže priznati trošak, 80% na ukupni trošak filmske produkcije ili 70 milijuna eura - Brodarska društva mogu izabrati tretman oporezivanja dobiti po tonaži broda
Italija	-	<p>Obračun amortizacije se primjenjuje linearnom metodom.</p> <p>Stope amortizacije: 3 - 5% za zgrade, 10 – 40% za tvorničke zgrade, postrojenja i opremu.</p> <p>Dugotrajna imovina s vrijednošću većom od 516,46 eura se jednokratno otpisuje.</p> <p>Ubrzana amortizacija za zaštitne znakove i goodwill (20%).</p> <p>Nabavna vrijednost za kvalificirane materijalne imovine (ne za motorna vozila) se uvećava za 30% u svrhu obračuna amortizacije; ne vrijedi za imovinu nabavljenu nakon 31.12.2018.</p> <p>Nabavna vrijednost imovine visoke tehnologije (nabavljenu do 31.12.2019.) uvećava se za 150% u svrhu obračuna amortizacije; nabavnu vrijednost određene nematerijalne imovine u okviru navedenih svrha moguće je uvećati za 40%</p>	<p>Prijenos gubitka unaprijed na neodređeno vrijeme, s mogućnošću korištenja na godišnjoj razini u vrijednosti od maksimalno 80% godišnje porezne osnovice.</p> <p>Moguć prijenos gubitka na povezano društvo u cjelokupnom iznosu u prve tri godine poslovanja, uz određena ograničenja.</p> <p>Prijenos gubitka unatrag nije dozvoljen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Porezni kredit za ulaganje u tvorničke pogone, postrojenja i opremu u regijama na jugu Italije, s obvezom poslovanja na navedenim područjima od minimalno 7 godina, nakon godine završetka investicije - Porezni kredit u vrijednosti od 40% troškova za edukacijske aktivnosti osoblja, u investicijske svrhe, do maksimalno 300.000 eura po poduzeću - Porezni kredit u vrijednosti od 65% evidentiranih troškova renoviranja, poboljšanja energetske i seizmološke efikasnosti hotela i ostalog smještaja. - Porezni kredit u vrijednosti od 50%, ili 500.000 eura, na troškove savjetovanja vezano za uvrštavanje na regulirano tržište ili regulirani multilateralni sustav trgovanja unutar Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora - Ostali porezni krediti za poticanje poljoprivrede, otvaranje knjižnica, proizvodnje i distribucije filmova - Porezni kredit od 50% na vrijednost kvalificiranih ulaganja u istraživanje i razvoj, u

				<p>minimalnom iznosu od 30.000 eura.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brodarska društva mogu izabrati tretman oporezivanja dobiti po tonaži broda. - Odbitak od osnovica u vrijednosti od 30% za ulaganja u start-up te inovativna mala i srednja poduzeća, do maksimalne vrijednosti od 540.000 eura godišnje i zadržavanje udjela u kapitalu takvog društva u minimalnom periodu od 3 god. - Primjena instrumenta zaštitne kamate
Luksemburg	<p>Snižena stopa od 15% za društva s poreznom osnovicom nižom od 25.000 eura.</p> <p>Društva s ostvarenom dobiti od 25.000 do 30.000 eura plaćaju porez u iznosu od 3.750 eura + 39% na iznos koji prelazi 25.000 eura</p> <p>Porezni praznik u trajanju od 8 godina za nova poduzeća i poduzeća od nacionalnog interesa. Iznos poreznog izuzimanja primjenjuje se do 25% dobiti koja proizlazi od nove djelatnosti.</p>	<p>Obračun amortizacije se primjenjuje linearnom metodom i degresivnom metodom za određenu imovinu (ne primjenjuje se na zgrade).</p> <p>Primjena jednokratnog otpisa za imovinu čija vrijednost ne prelazi 870,00 eura.</p> <p>Stope amortizacije po linearnoj metodi: 1,5 – 3% poslovne zgrade, 4 – 5% industrijske zgrade, tvornice 10 – 20%, uredska oprema 20%, vozila 25%</p> <p>U slučaju primjene degresivne metode, godišnja stopa amortizacije ne smije premašiti trostruku stopu predviđenu linearnom metodom ili 30% vrijednosti imovine (u slučajevima znanstvene i tehničko istraživačke opreme dozvoljena je amortizacija do 40% vrijednosti imovine).</p> <p>Posebno uvećanje amortizacijske osnovice za maksimalno 80% od nabavne vrijednosti imovine koja se koristi u svrhu zapošljavanja invalida te investicije u očuvanje okoliša, uštedu energije i smanjivanja zagađenja.</p> <p>Dozvoljena je amortizacije nabavljene imovine koja se koristi na području Europske unije ili</p>	<p>Prijenos gubitka unaprijed na maksimalno razdoblje od 17 godina.</p> <p>Prijenos gubitka unatrag nije dozvoljen.</p> <p>U slučaju spajanja društava ili reorganizacije, moguć je prijenos samo neto operativnog gubitka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izuzeće 80% vrijednosti prihoda od kvalificiranih patenata (uključujući prava na intelektualno vlasništvo). - Porezni kredit od 13% za „dodatne investicije“ (razlika između neto knjigovodstvene vrijednosti kvalificirane imovine na kraju godine, uvećane za vrijednost amortizacije, i prosječne vrijednosti iste imovine u zadnjih 5 godina) - Porezni kredit od 8% za investicije u kvalificiranu imovinu, pod uvjetom da ukupna vrijednost ulaganja prelazi 150.000 eura. U slučaju investicija veće vrijednosti, primjenjuje se stopa od 2% na razliku koja premašuje navedeni iznos. Za investicije na koje se primjenjuje posebno uvećanje amortizacije, stopa iznosi 9%, odnosno 4%. - Porezni kredit u vrijednosti 30% nominalne vrijednosti za investicije u rizični kapital kojim se potiče financiranje razvoja proizvoda, odnosno proizvodnje i početnog marketinga

		Europskog gospodarskog područja.		
Nizozemska	<p>Snižena stopa od 20% za prvih 200.000 eura dobiti, a razlika koja prelazi navedeni iznos, oporezuje se po stopi od 25%.</p> <p>Snižena stopa 7% na kvalificiranu dobit koja proizlazi iz korištenja kvalificirane imovine (patenti, prava oplemenjivanja, korisni modeli, komercijalno nerazvijeni farmaceutski proizvodi, softver)</p>	<p>Dozvoljene su sve vrste obračuna amortizacije uz prisustvo pažnje dobrog gospodarstvenika i uvjetom da godišnji obračun za pojedinu imovinu ne smije prijeći 20% njene nabavne vrijednosti.</p> <p>Neki oblici nematerijalne imovine (goodwill, patenti i koncesije) mogu biti amortizirani po maksimalnoj stopi od 10% godišnje. Vlastito stvoreni goodwill i patenti ne tretiraju se kao imovina te stoga ni ne podliježu amortizaciji.</p> <p>Jednokratni otpis imovine čija nabavna vrijednost ne prelazi 450 eura.</p> <p>Ubrzana amortizacija je dozvoljena u slučaju investicija koje doprinose u zaštitu okoliša; dozvoljena je proizvoljna amortizacija do 75% nabavne vrijednosti, dok ostalih 25% vrijednosti mora biti amortizirano prema zadanim pravilima.</p>	<p>Prijenos gubitaka unatrag maksimalno do prethodnog poreznog razdoblja.</p> <p>Prijenos unaprijed je dozvoljen do maksimalno 9 godina.</p> <p>Korištenje gubitka u slučaju promjene vlasničke strukture je ograničeno.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Odbitak od porezne osnovice za investicije u kvalificiranu imovinu čija se vrijednost kreće između 2.300 i 314.673 eura; za vrijednost od 2.300 do 56.642 eura 28% vrijednosti ulaganja, za vrijednost od 56.642 do 104.891 eura odobrava se 15.863 eura, od 104.891 do 314.673 odobrava se 15.863 eura minus 7,56% na vrijednost koja prelazi 104.891 eura. - Odbitak od porezne osnovice za investicije koje povećavaju energetska učinkovitost, u vrijednosti od 54,5% na ukupna ulaganja tijekom jedne kalendarske godine. - Odbitak od porezne osnovice na kvalificirane investicije koje doprinose zaštiti okoliša, u visini od 36%, 27% i 13,5% te ovisnosti o vrsti ulaganja. Odbitak ne može iznositi više od 25 milijuna eura i nije ga moguće koristiti u kombinaciji s prethodno navedenom mjerom - Brodarskim društvima daje se mogućnost obračuna poreza na temelju količine prevezenog tereta
Portugal	<p>Snižena stopa od 17% na dobit do 15.000 eura za mala i srednja poduzeća.</p> <p>Snižena stopa od 5% za kvalificirana društva koja posluju na području autonomne regije Madeire.</p> <p>Snižena stopa od 16,8% za društva koja imaju</p>	<p>Obračun amortizacije se primjenjuje linearnom metodom i degressivnom metodom za određenu imovinu (ne primjenjuje se na zgrade, osobne automobile koji se ne iznajmljuju ili koriste u svrhu javnog prijevoza te uredski namještaj).</p> <p>Imovina čija je nabavna vrijednost niža od 1.000 eura se jednokratno otpisuje.</p> <p>Ubrzanu amortizaciju moguće je koristiti na imovinu za koju se procjenjuje brže trošenje, stopa amortizacije može se uvećati za dodatnih 25% za</p>	<p>Prijenos gubitka do maksimalno 5 godina.</p> <p>Maksimalno dozvoljeno korištenje u jednom poreznom razdoblju je 70% vrijednosti od porezne osnovice.</p> <p>Zabrana korištenja prenesenog gubitka u slučaju da je tijekom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Porezni kredit za industrijske investicijske projekte (min. 3 milijuna eura vrijednosti) od strateške važnosti za nacionalnu ekonomiju (povećanje radnih mjesta, tehnološke inovacije i domaća znanstvena istraživanja) u visini od 10 do 25% vrijednosti, na maksimalan rok od 10 god. - Porezni kredit za ulaganje u istraživanje i razvoj u vrijednost od 32,5% kvalificiranih izdataka za tekuću godinu + 50% na vrijednost

<p>sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu na području autonomne regije Azores.</p>	<p>rad u dvije smjene ili 50% za intenzivniji rad; uz prethodno odobrenje poreznih vlasti. Stope amortizacije (linearna metoda): 2% poslovne zgrade, 5% zgrade za industrijsku namjenu, 20% elektronska postrojenja, 25 – 33,33% za kompjutore, kompresore i softver, 12,5 – 25% za postrojenja i opremu, 14,28 do 25% za motorna vozila. U slučaju degresivne metode, godišnja amortizacija se obračunava na način da se stope predviđene linearnom metodom uvećavaju na god. razini za 50%, ako je rok trajanja imovine do 5 god., 100%, ako je procijenjeni rok 5-6 godina, 150%, ako je procijenjeni rok 6 godina. Troškovi osnivanja te ulaganja u istraživanje i razvoj amortiziraju se po stopi od 33%. Nematerijalna imovina koja se koristi samo u određenom periodu, amortizacija se vrši prema definiranom vremenskom okviru, dok se ona čiji procijenjeni vijek korištenja nije definiran primjenjuje po stopi od 5%.</p>	<p>poreznog razdoblja prije njegova korištenja došlo do promjena u strukturi kapitala za min. 50% ili glasačkih prava društva.</p>	<p>koja prelazi prosječan iznos navedenih izdataka u prethodne dvije godine, do maksimalnog iznosa od 1,5 milijuna eura. Neiskorišteni iznos može biti prenesen unaprijed na maksimalan rok od 8 godina.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionalni porezni kredit za potporu investicijama u iznosu od 10 do 25% na vrijednost ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu do 10 milijuna eura; za razliku koja prelazi navedeni iznos primjenjuje se stopa od 10%. Maksimalan iznos olakšice je do 50% godišnje porezne osnovice, uz mogućnost prenošenja neiskorištenog dijela na rok od 10 god. - Regionalni porezni kredit za reinvestiranu dobit u području autonomne regije Azores. Mogućnost prijenosa neiskorištenog dijela na 3 godine - Primjena instrumenta zaštitne kamate - Odbitak od osnovice za povećanje kapitala malih i srednjih poduzeća u visini 7% uvećane vrijednosti, pod uvjetom da nije prisutna promjena u posljednjih 5 godina. - Odbitak od osnovice 10% vrijednosti reinvestirane dobiti, do maksimalnog iznosa od 7 milijuna eura, utrošenih na nabavu priznate imovine; vrijedi samo za mala i srednja poduzeća - Izuzimanje primitaka koji proizlaze iz aktivnosti u skladu s režimom renoviranja urbanih zgrada - Izuzimanje 50% bruto dobiti koja proizlazi od
---	---	--	---

				korištenja patenata i industrijskih dizajna - Mogućnost opredjeljenja za pojednostavljeni sustav oporezivanja mikro društava.
Španjolska	<p>Snižena stopa od 15% za novoosnovana poduzeća u prve tri godine poslovanja u kojima se ostvaruje oporeziva osnovica.</p> <p>Snižena stopa od 4% za kvalificirana društva sa sjedištem i stvarnim menadžmentom na području Kanarskih otoka.</p> <p>Snižena opća stopa od 28% na području Baskije, za mala i srednja poduzeća 24% u Alavi, Biscay i Guipuzcoa.</p> <p>Snižena opća stopa od 28% na području Navarre, za mala i srednja poduzeća:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 23% na neto dobit koja je prethodne godine iznosila od 1 do 10 milijuna eura. - 19% u slučaju da je neto dobit niža od milijun eura. 	<p>Obračun amortizacije se primjenjuje linearnom metodom i regresivnom metodom za određenu imovinu (ne primjenjuje se na zgrade i namještaj).</p> <p>Porezne stope (linearna metoda): 3% industrijske zgrade, 2% komercijalne i rezidencijalne zgrade, 5-12% postrojenja i oprema, 10% brodovi i avioni, 25% kompjuteri, softver 33%, vozila 16%, uredski namještaj 10%.</p> <p>Mogućnost povećanja amortizacijske stope za 50% (procijenjeni vijek trajanja je manji od 5 god.), 100% (procijenjeni vijek trajanja 5 do 8 god.) ili 150% (procijenjeni vijek trajanja 8 ili više god.).</p> <p>Mogućnost izbora proizvoljnog obračuna amortizacije za određenu imovinu npr. korištenu u svrhu ulaganja u istraživanje i razvoj (tvornice, postrojenja i nekretnine korištene za ekonomske aktivnosti).</p> <p>Nematerijalna imovina se amortizira u skladu s procijenjenim vijekom trajanja; u slučaju neograničenog vijeka trajanja primjenjuje se obračun na 20 godina.</p>	<p>Prijenos gubitka unaprijed na neodređeno vrijeme.</p> <p>Korištenje gubitka na godišnjoj razini u visini od 70% oporezive dobiti; 50% ili manje u slučaju velikih kompanija u skladu s veličinom njihove neto dobiti u razdoblju prije nastanka gubitka.</p>	<p>- Porezni kredit od 25% na vrijednost izdataka za rast i razvoj. U slučaju prelaska prosječne vrijednosti u posljednje dvije godine, 25% se obračunava na izračunati prosjek, dok se na ostatak primjenjuje stopa od 42%. Kredit ne može prijeći vrijednost od 3 milijuna eura, a neiskorišteni iznos je moguće prenositi narednih 18 godina (u slučaju istodobne kombinacije s poreznim kreditom na inovacije, vrijednost poreznog kredita za istraživanje i razvoj se umanjuje za 20%)</p> <p>- Porezni kredit od 12% na izdatke za tehnološke inovacije postojećih proizvoda, ili maksimalne vrijednosti do milijun eura.</p> <p>- Porezni kredit od 25% vrijednosti na prvih milijun eura izdataka za filmsku produkciju. U slučaju prelaska navedene vrijednosti, na razliku se može odobriti dodatni kredit od 20%.</p> <p>- Porezni kredit od 50% prihoda ostvarenih na području gradova Ceuta i Melilla.</p> <p>- Odbitak od osnovice u vrijednosti 60% prihoda od prava na korištenje kvalificirane nematerijalne imovine.</p> <p>- Odbitak od osnovice za 10% vrijednosti dobiti izdvojene u kapitalne rezerve društva. Navedeno vrijedi samo za obveznike obračuna poreza po stopi od 30%.</p> <p>- Izuzeće 99% dobitaka od prodaje rizičnih</p>

				<p>udjela malih i srednjih poduzeća, čija je djelatnost vezana za tehnološke inovacije, nakon minimalnog posjeda od godine dana. Vrijedi za kvalificirana društva koja ulažu u rizični kapital i fondove</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izuzeće od poreza po odbitku na distribuciju dobiti i kamata prema inozemstvu ostvarenih u poduzećima sa sjedištem na Kanarskim otocima, pod uvjetom da primatelji nisu rezidenti poreznih rajeva ili teritorija gdje se ne primjenjuje porez na dobit. - Izuzeće od poreza po odbitku za distribuciju dobiti holding društava u inozemstvu, pod uvjetom da primatelji nisu rezidenti poreznih rajeva ili teritorija gdje se ne primjenjuje porez na dobit. - Brodarskim društvima daje se mogućnost obračuna poreza po tonaži broda
Švedska	-	<p>Obračun amortizacije postrojenja i opreme te nematerijalne imovine vrši se degresivnom metodom. Maksimalni godišnji trošak amortizacije iznosi 30% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine na početku porezne godine, uvećane za nabavnu vrijednost nove imovine, a umanjene za vrijednost otuđene imovine tijekom godine. U slučaju primjene linearne metode, maksimalna vrijednost godišnje amortizacije je 20% knjigovodstvene vrijednosti.</p> <p>Zgrade se amortiziraju isključivo linearnom metodom, koja se kreće od 2 do 5% ovisno o vrsti. Jednokratni otpis imovine dozvoljen je u slučaju da je njen procijenjeni vijek trajanja kraći od tri</p>	<p>Prijenos gubitka unaprijed na neodređeno vrijeme. Gubitak unatrag može se priznati samo na teret prethodno akumuliranih poreznih rezervi. Ograničenja u slučaju spajanja s društvom koje prenosi gubitak unaprijed, a nalazi se u stečaju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Brodarskim društvima daje se mogućnost obračuna poreza po tonaži broda.

		godine, a nabavna vrijednost ne prelazi 22,750 SEK.		
Velika Britanija	-	<p>Umjesto amortizacije materijalne imovine, primjenjuju se kapitalne olakšice na koje se društvo mora pozvati kako bi steklo pravo na njihovo korištenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 18% za postrojenja - 8% imovina s dugim predviđenim vremenskim vijekom, termalnu izolaciju i „integralnim značajnostima“ - 100% renoviranje poslovnih prostora - 10% i 25% na vađenje minerala - Izdaci za istraživanje i razvoj 100% - stambene zgrade koje osiguravaju stanarsko pravo 4% <p>Posebne „ kapitalne olakšice za prvu godinu“ od 100% naknade za izdatke vezane za proizvodne pogone i postrojenja, izvršene u određenom vremenskom periodu ili prodaji na posebnom geografskom području. Navedeno se odnosi na kvalificirane izdatke za istraživanje i razvoj i okolišu prihvatljive tehnologije.</p> <p>Godišnja investicijska olakšica dostupna je za proizvodne pogone i postrojenja u vrijednosti od 100% za kvalificirane izdatke na nabavu u vrijednosti većoj od 200.000 GBP.</p> <p>Vrijednost nematerijalne imovine se amortizira po linearnoj metodi po stopi od 4% godišnje.</p>	<p>Prijenos gubitka unaprijed na neodređeno vrijeme.</p> <p>Mogućnost prijenosa gubitka unatrag samo do prethodnog poreznog razdoblja.</p> <p>Ograničenje u korištenju prenesenog gubitka u slučaju promjene vlasništva ili djelatnosti poslovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Odbitak od porezne osnovice za izdatke u istraživanje i razvoj kod malih i srednjih poduzeća u vrijednosti od 100 do 230%. U slučaju da navedena olakšica uzrokuje gubitke, može biti zamijenjena gotovinskom isplatom u vrijednosti od 14,5% uzrokovanog gubitka. - Porezni kredit za velika društva u vrijednosti 12% kvalificiranih izdataka u istraživanje i razvoj. - Brodarskim društvima se daje mogućnost obračuna poreza po tonaži broda. - Izuzeće od porezne obveze na zarade koje proizlaze od iznajmljivanja nekretnina u vlasništvu zaklada za investiranje u nekretnine (REIT). - Odbitak vrijednosti od porezne osnovice, koja proizlazi iz intelektualnog vlasništva u vrijednosti od 10%.

Izvor: Banović, I. (2018): Utjecaj oporezivanja dobiti poduzeća na kretanje izravnih stranih ulaganja u zemljama članicama Europske unije, Završni rad - Poslijediplomski specijalistički studij Financije, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet Rijeka, str. 26-38 (prema: IBFD Tax Knowledge Centre 2018, European Tax Handbook 2018)